

MINISTERUL EDUCAȚIEI
MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

Ghid

de educație rutieră
pentru învățământul
primar

Autori:
Gabriela Bărbulescu
Daniela Beșliu

CUPRINS

ARGUMENT	4
<i>De ce educație rutieră de la primar la liceu?</i>	4
REPERE LEGISLATIVE	7
Legislația rutieră.....	7
Prevederi generale	7
PRIMUL AJUTOR	11
ACTIVITATE INTRODUCATIVĂ	13
De ce să respectăm regulile de circulație?	13
Anexa 1. Activitatea: De ce să respectăm regulile de circulație?	15
Anexa 2. Activitatea: De ce să respectăm regulile de circulație?	17
EU, PIETON	18
Repere legislative	18
ACTIVITATEA 1: EU, PIETON	20
Regulile micului pieton.....	20
ACTIVITATEA 2: EU, PIETON	26
Pe stradă, în siguranță	26
ACTIVITATEA 3: EU, PIETON	28
Strada nu este loc de joacă	28
ACTIVITATEA 4: EU, PIETON	30
Sunt pieton responsabil.....	30
ACTIVITATEA 5 : EU, PIETON	32
Agentul de circulație – cum mă sprijină să circulez corect	32
Anexa 1. Activitatea: Regulile micului pieton	33
Anexa 2. Activitatea: Regulile micului pieton	34
Rezolvare - Fișe de lucru pe grupe	37
Anexa 3. Activitatea: Regulile micului pieton	39
Anexa 4. Activitatea: Strada nu este loc de joacă.....	40
Anexa 5. Activitatea: Sunt pieton responsabil.....	41
Anexa 6 . Activitatea: Sunt pieton responsabil.....	42
Anexa 7. Activitatea: Agentul de circulație	43
EU, PASAGER	44
Repere legislative	44

ACTIVITATEA 1: EU, PASAGER.....	46
Pasager în mijloacele de transport în comun.....	46
ACTIVITATEA 2: EU, PASAGER.....	48
Sunt pasager responsabil.....	48
Anexa 1. Activitatea: Pasager în mijloacele de transport în comun	51
Anexa 2. Activitatea: Indicatoare pentru stația de autobuz și tramvai.....	52
Anexa 3. Activitatea: Pasager în mijloacele de transport în comun	53
EU, CONDUCĂTOR.....	55
Repere legislative	55
ACTIVITATEA 1: EU, CONDUCĂTOR	62
Sunt biciclist informat și responsabil.....	62
ACTIVITATEA 2: EU, CONDUCĂTOR	65
Știu să am grijă de mine.....	65
ACTIVITATEA 3: EU, CONDUCĂTOR	66
Agentul de circulație, prietenul participanților la trafic.....	66
Anexa 1. Activitatea: Sunt biciclist informat și responsabil	67
Anexa 2. Activitatea: Sunt biciclist informat și responsabil	69
Anexa 3. Activitatea: Sunt biciclist informat și responsabil	72
Anexa 4. Activitatea. Știu să am grijă de mine	73
Anexa 5. Activitatea: Agentul de circulație, prietenul participanților la trafic.....	74

ARGUMENT

De ce educație rutieră de la primar la liceu?

Toți facem parte din trafic. Dezvoltarea economică și accesul neîngrădit la piețe de desfacere din lumea întreagă au dus la creșterea neconținută a parcului auto, ceea ce generează o serie de implicații pe plan economic și social. Toate aceste implicații sunt de fapt fenomene pe care le trăiește zilnic omul. La orice oră din zi sau din noapte, indiferent de anotimp, de îndată ce ieșim din locuință sau din școală, ne trezim în mijlocul unei mulțimi de pietoni și de vehicule: biciclete, trotinete, autoturisme, mijloace de transport în comun etc.

Fie că este vorba de calitatea noastră de pieton, pasager sau conducător de vehicul, toți avem datoria de a cunoaște regulile de circulație și de a respecta ceilalți participanți la trafic. În aceste condiții este firesc să ne asigurăm că persoanele cele mai importante din societatea noastră, copiii, sunt cele care beneficiază de sprijinul nostru pentru a deveni pietoni, pasageri sau conducători responsabili, care cunosc și respectă regulile de circulație. De aceea, se impune cunoașterea acestor reguli de la cea mai fragedă vârstă, adaptate nivelului de înțelegere al copiilor. Astfel, copiii sunt îndrumați să rețină regulile de circulație pentru pietoni, să știe cum să circule, singuri și în grup, cum să traverseze corect strada, să nu folosească strada ca loc de joacă, să cunoască regulile de comportare în timpul călătoriei, în funcție de mijlocul de transport utilizat, să cunoască culorile semaforului și semnificația lor, să cunoască semnificația unor indicatoare de circulație pentru pietoni, aspecte din activitatea agentului de circulație, să cunoască și să înțeleagă consecințele nerespectării regulilor de circulație.

Educația rutieră are ca scop formarea și dezvoltarea competențelor care să asigure o conduită rutieră responsabilă, în calitate de pietoni, pasageri, conducători de vehicule cu două roți și, în cazul tinerilor peste 18 ani, a vehiculelor cu trei și patru roți.

Pot fi utilizate mai multe argumente care susțin importanța și necesitatea educației rutiere la școală, de la micii școlari la liceeni:

- competențele de educație rutieră se încadrează la „competențe sociale și civice”, una dintre competențele cheie formulate de Comisia Europeană. Competențele cheie sunt acelea care permit adaptarea flexibilă și rapidă a absolventului în societate. Cunoașterea, aplicarea și respectarea prevederilor legislative rutiere constituie o condiție esențială a integrării sociale. Educația rutieră sau, mai degrabă, educația pentru prevenirea riscului rutier, urmărește formarea abilităților și competențelor rutiere personale, de grup și sociale în rândul preșcolarilor și elevilor din învățământul preuniversitar.
- OUG 195/2002, cu modificările și completările ulterioare, prevede obligația unităților de învățământ de a organiza periodic activități de educație rutieră. Deși legislația prevede obligația organizării unor „ore de educație rutieră”, contextul educativ actual a demonstrat că, în cadrul educației pentru formarea abilităților de viață, eficiența formativă este realizată cu rezultate maxime prin activități practice. Pe lângă caracterul interactiv și atractiv pentru copii, aceste activități au avantajul de a-i pune pe copii și tineri în situații concrete, mult mai apropiate de viața reală. Prin intermediul unor

activități practice, aplicative, elevul interacționează, investighează, experimentează, descoperă, găsește soluții, își asumă responsabilități, alege, decide, pentru ca, ulterior, să devină independent, în siguranță.

 costul accidentelor rutiere, în pierderi de vieți omenești și pagube materiale, este enorm. La nivel mondial, anual, aproximativ 1,25 de milioane de persoane își pierd viața în accidente rutiere, cauza principală fiind excesul de viteză, avertizează Organizația Mondială a Sănătății într-un raport din 2017. Acest număr este relativ stabil din anul 2007 și până în prezent. Un copil moare la fiecare 3 minute într-un accident rutier. După maladii și malformații congenitale, accidentul rutier se manifestă ca imediat următoarea cauză care determină mortalitatea în rândul tinerei generații din cauza absenței unor abilități primare de auto-siguranță. 95% din accidentele rutiere sunt cauzate de erori umane și doar 5% au cauze tehnice. 80% dintre milioanele de oameni grav răniți în accidente rutiere au pățit asta pentru că nu au respectat regulile rutiere sau elementele de siguranță. Singura soluție pentru reducerea numărului de accidente datorate erorii umane este educația rutieră, de la vârste cât mai fragede.

 pe lângă metodele și măsurile legale și pe lângă tot mai numeroasele sisteme de siguranță implementate de producătorii de vehicule, vorbim de conduita rutieră: ceea ce facem pe trotuar, pe stradă, în parc, în spațiile comune pietonilor și conducătorilor de vehicule. De asemenea, este important cum mergem, cum stăm, ce poziție a corpului adoptăm, cum ne-am structurat atenția, ce simțuri folosim cu precădere, ce experiențe am avut, în ce mediu am trăit, care ne sunt prietenii, modul în care ne raportăm la ceilalți și la mediu. Fiecare lucru în parte ne definește, fiecare eveniment sau trăire ne amprentează. Astfel apare atitudinea. Iar conștientizarea atitudinii și a modului de gândire și raportare la mediu este elementul care, pe drum, poate face diferența între viață și moarte. Atitudinea pornește de la familie, colegi, școală, experiențe, pregătire, credințe și valori. Atitudinea structurează modul în care ne raportăm la reguli, la legislație (ce alegem să aplicăm, ce alegem să încălcăm). Atitudinea conturează comportamentul participantului la trafic. Rolul școlii este să contureze o atitudine responsabilă în trafic.

Insecuritatea rutieră în rândul copiilor și tinerilor este rezultanta unui fenomen complex:

- mediul fizic nesigur determinat, în principal, de o infrastructură neadaptată la provocările traficului rutier;
- mediul social permisiv generat de absența informațiilor relevante, de inconștiență, de dezinteresul parental, de mediatizarea comportamentelor atipice care încurajează promovarea imaginii personale;
- caracteristicile psihice ale vârstei, fie că este vorba de limitări fizice impuse de vârstă, fie că este vorba de fenomene bine cunoscute, ca: presiunea anturajului, teribilism sau modelul parental negativ;
- tendința tinerilor de încălcare a regulilor și de respingere a autorității.

Motivația alegerii organizării și desfășurării activităților practice de educație rutieră are la bază câteva argumente definitorii și evitarea transformării educației pentru siguranță rutieră într-un obiect de studiu teoretic:

- conștientizarea, de către elevi, a necesității acestui tip de educație;
- absența constrângerilor;
- spațiul real, dar și simulările, oferă mai multe situații resursă decât o planșă sau un manual;
- valorificarea experienței copiilor, care pot stabili mai ușor conexiuni;
- acumularea de noi informații și formarea abilităților prin experiențe personale și de grup;
- exersarea abilității de rezolvare de probleme și dezvoltarea creativității elevilor;
- conștientizarea riscului rutier.

Cele trei ghiduri de educație rutieră (destinate cadrelor didactice din învățământul primar, secundar inferior și secundar superior) au rolul de a stimula și sprijini profesorii în implementarea obligației legale de educație rutieră. ***Această obligație legală nu se adresează exclusiv diriginților.*** Încurajăm toate cadrele didactice să se implice activ în această componentă educativă, dat fiind rolul extrem de important pe care îl au profesorii în creșterea gradului de siguranță rutieră a copiilor. În acest sens, recomandăm stabilirea în consiliul clasei a modului în care se va implica fiecare profesor, în funcție de disciplina predată și de timpul disponibil. Atragem atenția că activitățile propuse în ghid pot fi implementate de orice cadru didactic, indiferent de specialitate.

Ghidurile sunt mai degrabă o culegere de posibile activități, care pot fi aplicate ca atare, simplificate, extinse etc. Ele au fost gândite să corespundă cât mai multor comunități, dar fiecare cadru didactic poate adapta activitățile de educație rutieră la specificul elevilor, al școlii, al localității. Cel mai important este să conștientizăm că factorii de risc sunt multipli și rolul nostru este cu atât mai important.

REPERE LEGISLATIVE

Legislația rutieră

Cele două documente de bază care reglementează circulația pe drumurile publice sunt:

1. Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 195/2002 *privind circulația pe drumurile publice, modificată și republicată (OUG 195/2002)*;
2. Hotărârea de Guvern nr. 1391 din 4 octombrie 2006, pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 *privind circulația pe drumurile publice publicată, cu modificările și completările ulterioare (HG 1391/2006)*.

Prevederi generale

OUG 195/2002

Art. 29

(1) *Circulația pe drumurile publice se desfășoară în conformitate cu regulile de circulație și cu respectarea semnificației semnalizării rutiere realizate prin mijloacele de semnalizare, semnalele și indicațiile polițistului rutier care dirijează circulația, semnalele speciale de avertizare luminoase sau sonore, de semnalizare temporară și semnalele conducătorilor de vehicule.*

(2) *Participanții la trafic sunt obligați să respecte și semnalele polițiștilor de frontieră, ale îndrumătorilor de circulație ai Ministerului Apărării Naționale, ale organelor fiscale din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală aflați în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, ale agenților căilor ferate, ale persoanelor desemnate pentru dirijarea circulației pe sectoarele de drum pe care se execută lucrări de reabilitare a acestora, ale membrilor patrulelor școlare de circulație care acționează în imediata apropiere a unităților de învățământ, precum și ale nevăzătorilor, potrivit prevederilor din regulament.*

Art. 30

(1) *Mijloacele de semnalizare rutieră sunt:*

- a) *sistemele de semnalizare luminoasă sau sonoră;*
- b) *indicatoarele;*
- c) *marcajele;*
- d) *alte dispozitive speciale.*

(2) *Mijloacele de semnalizare rutieră se constituie într-un sistem unitar, se realizează și se instalează astfel încât să fie observate cu ușurință și de la o distanță adecvată, atât pe timp de zi, cât și pe timp de noapte, de cei cărora li se adresează și trebuie să fie în deplină concordanță între ele, precum și într-o stare tehnică de funcționare corespunzătoare.*

(3) *Semnalele luminoase pentru dirijarea circulației în intersecții au următoarele semnificații:*

- a) *semnalul de culoare verde permite trecerea;*
- b) *semnalul de culoare roșie interzice trecerea;*
- c) *semnalul de culoare galbenă împreună cu cel de culoare roșie interzic trecerea.*

Art. 31

Participanții la trafic trebuie să respecte regulile de circulație, semnalele, indicațiile și dispozițiile polițistului rutier, precum și semnificația diferitelor tipuri de mijloace de semnalizare rutieră, în următoarea ordine de prioritate:

- a) semnalele, indicațiile și dispozițiile polițistului rutier;*
- b) semnalele speciale de avertizare, luminoase sau sonore ale autovehiculelor, prevăzute la art. 32 alin. (2) lit. a) și b);*
- c) semnalizarea temporară care modifică regimul normal de desfășurare a circulației;*
- d) semnalele luminoase sau sonore;*
- e) indicatoarele;*
- f) marcajele;*
- g) regulile de circulație.*

Art. 32

(1) Semnalele speciale de avertizare luminoase sunt emise intermitent de dispozitivele de iluminare montate pe autovehicule și au următoarele semnificații:

- a) lumina roșie obligă participanții la trafic să oprească în direcția de mers cât mai aproape de marginea drumului;*
- b) lumina albastră obligă participanții la trafic să acorde prioritate de trecere;*
- c) lumina galbenă obligă participanții la trafic să circule cu atenție.*

Art. 35

(1) Participanții la trafic trebuie să aibă un comportament care să nu afecteze fluenta și siguranța circulației, să nu pună în pericol viața sau integritatea corporală a persoanelor și să nu aducă prejudicii proprietății publice ori private.

(2) Participanții la trafic sunt obligați ca, la cererea polițistului rutier, să înmâneze acestuia documentul de identitate sau, după caz, permisul de conducere, documentul de înmatriculare ori de înregistrare a vehiculului condus, documentele referitoare la bunurile transportate, precum și alte documente prevăzute de lege.

(3) În exercitarea atribuțiilor care îi revin, polițistul rutier are dreptul să verifice vehiculul, precum și identitatea conducătorului sau a pasagerilor aflați în interiorul acestuia atunci când există indicii despre săvârșirea unei fapte de natură contravențională sau penală.

HG 1391/2006**Art. 52**

(1) Semnalul de culoare roșie interzice trecerea.

(2) La semnalul de culoare roșie vehiculul trebuie oprit înaintea marcajului pentru oprire sau, după caz, pentru trecerea pietonilor, iar în lipsa acestuia, în dreptul semaforului. Dacă semaforul este instalat deasupra ori de cealaltă parte a intersecției, în lipsa marcajului pentru oprire sau

pentru trecerea pietonilor, vehiculul trebuie oprit înainte de marginea părții carosabile a drumului ce urmează a fi intersectat.

(3) Atunci când semnalul de culoare roșie funcționează concomitent cu cel de culoare galbenă, acesta anunță apariția semnalului de culoare verde.

Art. 53

(1) Când semnalul de culoare galbenă apare după semnalul de culoare verde, conducătorul vehiculului care se apropie de intersecție nu trebuie să treacă de locurile prevăzute la art. 52 alin. (2), cu excepția situației în care, la apariția semnalului, se află atât de aproape de acele locuri încât nu ar mai putea opri vehiculul în condiții de siguranță.

(2) Semnalul de culoare galbenă intermitent permite trecerea, conducătorul de vehicul fiind obligat să circule cu viteză redusă, să respecte semnificația semnalizării rutiere și a regulilor de circulație aplicabile în acel loc.

Art. 75

(1) Marcajele servesc la organizarea circulației, avertizarea sau îndrumarea participanților la trafic. Acestea pot fi folosite singure sau împreună cu alte mijloace de semnalizare rutieră pe care le completează sau le precizează semnificația.

(2) Marcajele se aplică pe suprafața părții carosabile a drumurilor modernizate, pe borduri, pe lucrări de artă, pe accesorii ale drumurilor, precum și pe alte elemente și construcții din zona drumurilor. Marcajele aplicate pe drumurile publice trebuie să fie reflectorizante sau însoțite de dispozitive reflectorizante care trebuie să-și păstreze proprietățile de reflexie și pe timp de ploaie sau ceață.

Art. 76

Marcajele aplicate pe drumurile publice sunt:

a) longitudinale, care pot fi:

1. de separare a sensurilor de circulație;
2. de separare a benzilor pe același sens;

b) de delimitare a părții carosabile;

c) transversale, care pot fi:

1. de oprire;
2. de cedare a trecerii;
3. de traversare pentru pietoni;
4. de traversare pentru bicicliști;

d) diverse, care pot fi:

1. de ghidare;
2. pentru spații interzise;
3. pentru interzicerea staționării;
4. pentru stații de autobuze, troleibuze, taximetre;
5. pentru locuri de parcare;

6. săgeți sau inscripții;

e) laterale aplicate pe:

1. lucrări de artă (poduri, pasaje denivelate, ziduri de sprijin);
2. parapete;
3. stâlpi și copaci situați pe platforma drumului;
4. borduri.

Art. 88

(1) *Semnalele polițistului care dirijează circulația au următoarele semnificații:*

a) *brațul ridicat vertical semnifică atenție, oprire pentru toți participanții la trafic care se apropie, cu excepția conducătorilor de vehicule care nu ar mai putea opri în condiții de siguranță. Dacă semnalul este dat într-o intersecție, acesta nu impune oprirea conducătorilor de vehicule care se află deja angajați în traversare;*

b) *brațul sau brațele întinse orizontal semnifică oprire pentru toți participanții la trafic care, indiferent de sensul lor de mers, circulă din direcția sau direcțiile intersectate de brațul sau brațele întinse. După ce a dat acest semnal, polițistul poate coborî brațul sau brațele, poziția sa însemnând, de asemenea, oprire pentru participanții la trafic care vin din față ori din spate;*

c) *balansarea, pe timp de noapte, în plan vertical, a unui dispozitiv cu lumină roșie ori a bastonului fluorescent-reflectorizant semnifică oprire pentru participanții la trafic spre care este îndreptat;*

d) *balansarea pe verticală a brațului, având palma orientată către sol, semnifică reducerea vitezei;*

e) *rotirea vioaie a brațului semnifică mărirea vitezei de deplasare a vehiculelor sau grăbirea traversării drumului de către pietoni.*

(2) *Polițistul care dirijează circulația poate efectua semnal cu brațul ca vehiculul să avanseze, să depășească, să treacă prin fața ori prin spatele său, să îl ocolească prin partea sa stângă sau dreaptă, iar pietonii să traverseze drumul ori să se oprească.*

(3) *La efectuarea comenzilor prevăzute la alin. (1) și (2), polițistul poate folosi și fluierul.*

Art. 89

(1) *Oprirea participanților la trafic este obligatorie și la semnalele date de:*

a) *poliștii de frontieră;*

b) *îndrumătorii de circulație ai Ministerului Apărării;*

c) *agenții de cale ferată, la trecerile la nivel;*

d) *personalul autorizat din zona lucrărilor pe drumurile publice;*

e) *membrii patrulilor școlare de circulație, la trecerile pentru pietoni din apropierea unităților de învățământ;*

f) *nevăzători, prin ridicarea bastonului alb, atunci când aceștia traversează strada.*

(2) *Persoanele prevăzute la alin. (1) lit. a)-d) pot efectua și următoarele semnale:*

a) *balansarea brațului în plan vertical, cu palma mâinii orientată către sol sau cu un mijloc de semnalizare, care semnifică reducerea vitezei;*

b) rotirea viorii a brațului, care semnifică mărirea vitezei de deplasare a vehiculelor, inclusiv grăbirea traversării drumului de către pietoni.

Art. 92

(1) Polițistul rutier aflat într-un autovehicul al poliției poate utiliza și dispozitive luminoase cu mesaje variabile pentru a transmite o dispoziție sau o indicație participanților la trafic. Aceste semnale pot fi adresate concomitent cu transmiterea unui apel prin amplificatorul de voce.

(2) Polițistul rutier aflat într-un autovehicul al poliției poate executa semnale cu brațul, cu sau fără baston reflectorizant, scos pe partea laterală dreaptă a vehiculului. Acest semnal semnifică oprire pentru conducătorii vehiculelor care circulă în spatele autovehiculului poliției. Același semnal efectuat pe partea stângă a autovehiculului semnifică oprire pentru conducătorii vehiculelor care circulă pe banda din partea stângă în același sens de mers ori în sens opus celui al autovehiculului poliției.

PRIMUL AJUTOR

Legea nr. 95 din 14 aprilie 2006, cu modificările și completările ulterioare:

Art. 93

(1) Acordarea primului ajutor de bază, fără echipamente specifice, se efectuează de orice persoană instruită în acest sens sau de persoane fără instruire prealabilă acționând la indicațiile personalului specializat din cadrul dispeceratelor medicale de urgență sau al serviciilor de urgență prespitalicească de tip SMURD și serviciului de ambulanță județean și Serviciului de Ambulanță București-Ilfov, având ca scop prevenirea complicațiilor și salvarea vieții până la sosirea unui echipaj de intervenție.

(2) Fiecare cetățean are obligația să anunțe direct sau să se asigure că un caz de urgență a fost anunțat deja, la numărul 112, înainte sau concomitent cu acordarea primului ajutor, fiind obligat să respecte indicațiile specializate oferite de personalul dispeceratului de urgență.

(3) Acordarea primului ajutor calificat se efectuează în regim public este o datorie a statului și un drept al cetățeanului și nu poate fi efectuată în scop comercial.

(4) Primul ajutor calificat se acordă într-un cadru instituționalizat, de echipe aflate sub coordonarea inspectoratelor pentru situații de urgență, în colaborare cu autoritățile publice locale și structurile Ministerului Sănătății.

Art. 97

(1) Asistența medicală publică de urgență în faza prespitalicească este asigurată de serviciile de ambulanță județene și Serviciul de Ambulanță București-Ilfov, precum și de echipajele integrate ale Serviciilor mobile de urgență, reanimare și descarcerare, aflate în structura inspectoratelor pentru situații de urgență, a autorităților publice locale și a spitalelor județene și regionale.

(4) Personalul din cadrul centrelor de apel unic de urgență 112, precum și din cadrul dispeceratelor medicale va fi special pregătit în centre de formare acreditate și autorizate de Ministerul Sănătății, Ministerul Afacerilor Interne și Serviciul de Telecomunicații Speciale.

Ordin comun al ministrului sănătății și al ministrului afacerilor interne nr. 2021/2008, respectiv nr. 691/2008 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare ale titlului IV „Sistemul național de asistență medicală de urgență și de prim ajutor calificat” din Legea nr. 95/2006

Anexa Normele de aplicare în domeniul primului ajutor de bază și primul ajutor calificat:
Art. 1

Acordarea primului ajutor de bază se face cu sau fără materiale sanitare de prim ajutor de către persoanele aflate la locul incidentului, respectând indicațiile personalului de specialitate din dispeceratul de urgență până la sosirea echipajelor de intervenție.

Art. 2

În lipsa indicațiilor de specialitate, persoanele aflate la locul incidentului acordă primul ajutor de bază conform cunoștințelor dobândite în cadrul cursurilor de prim ajutor la care au participat.

Art. 3

În cazul în care persoanele aflate la locul incidentului nu au cunoștințele necesare acordării primului ajutor, și nici nu pot obține indicații de specialitate, ele acționează pentru a îndepărta pericolul de victimă, sau, după caz, pentru a îndepărta victima de un pericol iminent și pentru a asigura confortul victimei până la sosirea echipajelor de intervenție, evitând efectuarea unor manevre care pot agrava situația pacientului.

Art. 4

Persoanele aflate la locul unui accident rutier vor evita scoaterea victimelor din autovehiculele accidentate cu excepția situației în care există un pericol iminent de explozie, incendiu, înec sau prăbușire care necesită evacuarea zonei înaintea sosirii echipajelor de intervenție.

Art. 5

Persoanele aflate la locul unui accident vor evita transportul accidentaților cu mijloace nemedicale cu excepția situației în care ele se află în zone izolate și nu există posibilitatea de a accesa sistemul de urgență prin Numărul Unic de Apel 112 sau prin alte mijloace, sau, a situației în care se impune evacuarea zonei în care se află accidentatul din cauza unui pericol iminent.

Art. 18

Acordarea primului ajutor calificat se face pe bază de protocoale și proceduri precum și pe baza indicațiilor medicale la distanță, atunci când este utilizat sistemul de telemedicină.

ACTIVITATE INTRODUCATIVĂ

De ce să respectăm regulile de circulație?

Obiective:

- Înțelegerea necesității respectării regulilor de circulație;
- Reamintirea regulilor de bază și a noțiunilor de circulație;
- Îmbogățirea cunoștințelor din domeniul siguranței în circulație.

Resurse:

- **Material:** film, postare Youtube, fișe/ prezentare Power Point; cartonașe cu întrebări.
- **Timp:** 1 oră de curs.
- **Metode și procedee:** conversația euristică, dezbateră, activitate pe grupe.

Desfășurare:

- **Prezența elevilor filmul cu simularea unui accident de circulație** (acțiune a poliției rutiere române) <https://www.youtube.com/watch?v=XXdjoipw7zE>.
- **Activitate frontală:** Discuție-dezbateră în urma vizionării materialului.
Ce ați reținut din informațiile oferite de ofițerul de poliție din film?
Ați văzut oameni procedând asemenea băiatului din simularea poliției? Ce s-a întâmplat?/
Ce s-ar fi putut întâmpla?
Voi ați procedat vreodată astfel? Ce s-a întâmplat?/Ce s-ar fi putut întâmpla?
Care a fost scopul acestei acțiuni?
Considerați că este necesară respectarea regulilor de circulație? Argumentați răspunsul.
Care credeți că sunt cele mai frecvente cauze ale accidentelor de circulație?
Câte accidente în care sunt implicați elevi de 6-10 ani credeți că au loc într-un an? Care
credeți că sunt consecințele acestor accidente?
- **Activitate frontală:** Prezența elevilor statisticile din *Anexa 1-Activitatea: De ce să respectăm regulile de circulație?* și discutați pe baza acestora. Îndrumați elevii să formuleze concluzii referitoare la consecințele nerespectării regulilor de circulație.
- **Activitate pe grupe*:** Împărțiți elevii în trei grupe. Fiecare grupă primește 12 cartonașe cu întrebări. (*Anexa 2-Activitatea: De ce să respectăm regulile de circulație?* Elevii din grupă iau pe rând câte un cartonaș și răspund la întrebare. În cazul în care un elev nu știe să răspundă, colegii din grupă îl pot ajuta. La finalul activității vor fi evidențiate pentru fiecare grupă întrebările la care elevii nu au știut răspunsul sau la care nu sunt siguri de răspunsul dat.

Reflecție:

Elevii vor completa pe un post-it următoarele enunțuri¹:

Regula de circulație pe care nu o încalc niciodată este _____.

Regula de circulație pe care o încalc cel mai des este _____.

Activitatea se încheie cu o discuție despre cum fiecare dintre noi este responsabil de propria siguranță în circulație, dar și de siguranța celorlalți.

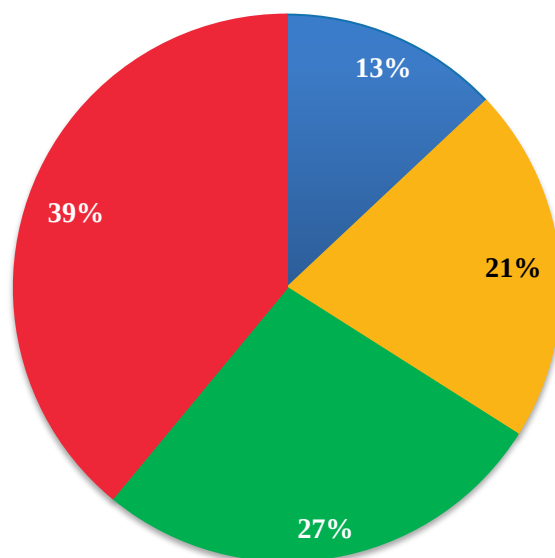

¹ În cazul elevilor din clasele pregătitoare/I care nu știu să citească, activitățile se pot organiza frontal, citirea întrebărilor făcându-se de către profesor.

Anexa 1. Activitatea: De ce să respectăm regulile de circulație?

Situația accidentelor grave de circulație produse din vina persoanelor minore în anul 2023
(conform Inspectoratului General al Poliției Române- Direcția Rutieră)

Grupa de vârstă	0-6 ani	7-10 ani	11-14 ani	15-18 ani
Număr de accidente	46	70	93	133
Persoane decedate	5	8	10	19
Persoane rănite grav	41	66	84	123

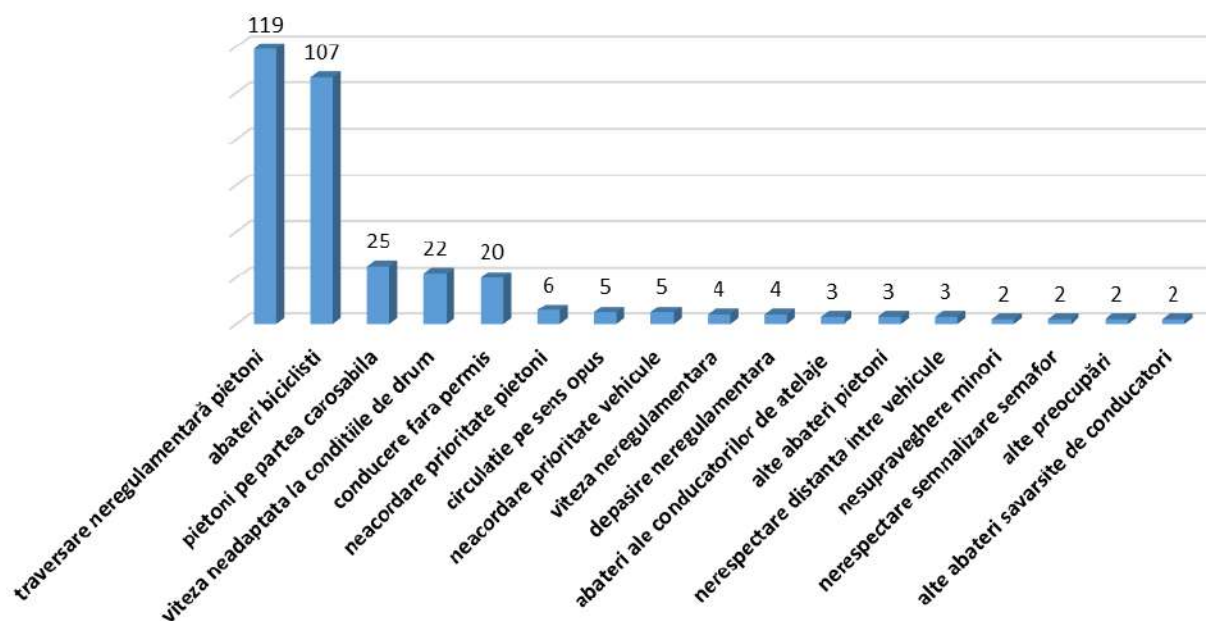

■ 0-6 ani ■ 7-10 ani ■ 11-14 ani ■ 15-18 ani

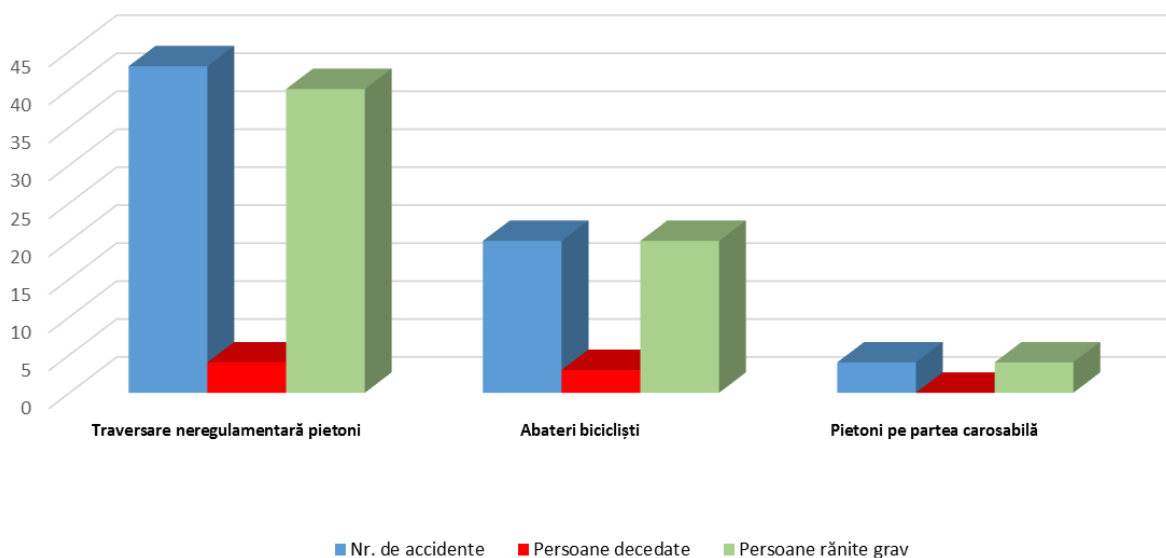
Principalele cauze de producere a accidentelor rutiere grave, înregistrate la nivel național în anul 2023, din vina persoanelor cu vârsta de 7-10 ani:

Cauza principală de producere	Nr. de accidente	Persoane decedate	Persoane rănite grav
Traversare neregulamentară pietoni	43	4	40
Abateri bicicliști	20	3	20
Pietoni pe partea carosabilă	4	0	4

Principalele cauze de producere a accidentelor rutiere grave, înregistrate la nivel național în anul 2023, din vina persoanelor cu vârsta **mai mică de 18 ani:**

*Accidente rutiere grave provocate de persoane cu vârsta de **7-10 ani** în anul 2023:*

Anexa 2. Activitatea: De ce să respectăm regulile de circulație?

Pe unde se traversează strada?	Ce este un pieton?	Pe unde pot circula copiii cu bicicletele?
Unde pot merge copiii cu rolele?	Pietonii trebuie să respecte semnalele polițistului?	Ce reguli de așteptare în stațiile de transport în comun cunoști?
În ce condiții ai voie să vorbești cu șoferul unui autovehicul?	Pe unde pot circula pietonii?	În ce condiții pot călători copiii pe scaunul din dreapta șoferului unui automobil?
Cum arată semaforul pentru pietoni?	Ce se poate întâmpla dacă un pieton traversează neregular?	Ce reguli trebuie să respecte copilul-pasager într-un autoturism?

EU, PIETON

Repere legislative

OUG 195/2002

Art. 72

(1) *Pietonii sunt obligați să se deplaseze numai pe trotuar, iar în lipsa acestuia, pe acostamentul din partea stângă a drumului, în direcția lor de mers. Când și acostamentul lipsește, pietonii sunt obligați să circule cât mai aproape de marginea din partea stângă a părții carosabile, în direcția lor de mers.*

(2) *Pietonii au prioritate de trecere față de conducătorii de vehicule numai atunci când sunt angajați în traversarea drumurilor publice prin locuri special amenajate, marcate și semnalizate corespunzător, ori la culoarea verde a semaforului destinat pietonilor.*

(3) *Traversarea drumului public de către pietoni se face perpendicular pe axa acestuia, numai prin locurile special amenajate și semnalizate corespunzător, iar în lipsa acestora, în localități, pe la colțul străzii, numai după ce s-au asigurat că o pot face fără pericol pentru ei și pentru ceilalți participanți la trafic.*

(4) *Pietonii surprinși și accidentați ca urmare a traversării prin locuri nepermise, la culoarea roșie a semaforului destinat acestora, sau a nerespectării altor obligații stabilite de normele rutiere poartă întreaga răspundere a accidentării lor, în condițiile în care conducătorul vehiculului respectiv a respectat prevederile legale privind circulația prin acel sector.*

(5) *Sunt asimilate pietonilor persoanele care conduc un scaun rulant de construcție specială, cele care conduc vehicule destinate exclusiv tragerii sau împingerii cu mâna, precum și cele care se deplasează pe patine sau dispozitive cu role.*

HG 1391/2006

Art. 58

Semnalele luminoase pentru pietoni sunt de culoare verde și roșie.

Acestea funcționează corelat cu semnalele pentru dirijarea circulației vehiculelor.

Semnalul de culoare verde poate avea în câmpul său imaginea unui pieton în mers, iar cel roșu, imaginea unui pieton oprit.

Semnalele luminoase pentru pietoni pot fi însoțite de semnale acustice pentru a asigura traversarea drumului de către nevăzători.

Art. 59

(1) *Semnalul de culoare verde permite trecerea.*

(2) *Când semnalul de culoare verde începe să funcționeze intermitent înseamnă că timpul afectat traversării drumului este în curs de epuizare și urmează semnalul roșu. În acest caz pietonul surprins în traversarea drumului trebuie să grăbească trecerea, iar dacă drumul este prevăzut cu un refugiu sau spațiu interzis circulației vehiculelor, să aștepte pe acesta apariția semnalului de culoare verde.*

Art. 60

Semnalul de culoare verde intermitent și semnalul de culoare roșie interzic pietonilor să se angajeze în traversare pe partea carosabilă.

Art. 166

Pe timp de noapte, pietonul sau persoana asimilată acestuia care circulă pe partea carosabilă a drumului, care nu este prevăzut cu trotuar sau acostamente, trebuie să aibă aplicate pe îmbrăcăminte accesorii fluorescent-reflectorizante sau să poarte o sursă de lumină, vizibilă din ambele sensuri.

Art. 167

(1) *Se interzice pietonilor și persoanelor asimilate acestora:*

- a) să se angajeze în traversarea drumului public atunci când se apropie un autovehicul cu regim de circulație prioritară care are în funcțiune semnalele speciale de avertizare luminoase și sonore;*
- b) să traverseze partea carosabilă prin față sau prin spatele vehiculului oprit în stațiile mijloacelor de transport public de persoane, cu excepția cazurilor în care există treceri pentru pietoni, semnalizate corespunzător;*
- c) să prelungească timpul de traversare a drumului public, să se oprească ori să se întoarcă pe trecerile pentru pietoni care nu sunt prevăzute cu semafoare;*
- d) să traverseze drumul public prin alte locuri decât cele permise;*
- e) să ocupe partea carosabilă în scopul împiedicării circulației;*
- f) să traverseze calea ferată atunci când barierele sau semibarierele sunt coborâte ori când semnalul luminos sau acustic interzice trecerea;*
- g) să circule pe piste pentru biciclete, amenajate și semnalizate corespunzător.”*

Art. 168

(1) *Persoanele care se deplasează pe drumul public formând un grup organizat, o coloană militară sau un cortegiu trebuie să circule în formație de cel mult trei șiruri, pe partea dreaptă a carosabilului, în sensul lor de mers, ocupând cel mult o bandă de circulație.*

(2) *De la lăsarea serii și până în zorii zilei, precum și ziua, în condiții de vizibilitate redusă, persoanele care se află în fața și în spatele șirului dinspre axa drumului trebuie să aibă o sursă de lumină de culoare albă, respectiv roșie, care să fie vizibilă pentru ceilalți participanți la trafic. Persoanele care formează șirul dinspre axa drumului trebuie să aibă aplicate pe îmbrăcăminte elemente fluorescent-reflectorizante.*

(3) *Conducătorii de grupuri organizate, de coloane militare sau de cortegii sunt obligați să supravegheze permanent deplasarea acestora pe drumurile publice, pentru a nu stânjeni circulația vehiculelor.*

(4) *Se interzice persoanelor care formează o coloană militară să meargă în cadență la trecerea peste poduri.*

ACTIVITATEA 1: EU, PIETON

Regulile micului pieton

Obiective:

- Înțelegerea necesității respectării regulilor de circulație;
- Cunoașterea regulilor de circulație și a indicatoarelor rutiere;
- Îmbogățirea cunoștințelor din domeniul siguranței în circulație;
- Conștientizarea pericolelor la care se expun pietonii care nu respectă regulile de circulație.

Resurse:

- **Materiale:** bilețele cu ghicitori, fișe de lucru, videoproiector, prezentare PowerPoint, filme:
 „Cum să traversezi strada”: <https://www.youtube.com/watch?v=5rPF6a5UUN4>;
 „Spot campanie Poliția rutieră”: https://www.youtube.com/watch?v=Uz4_q06FiWQ;
 „Câine deștept”: https://www.youtube.com/watch?v=0_MFYg6gxxo.
- **Timp de lucru:** 2 ore de curs
- **Metode:** conversația, jocul didactic, munca independentă.

Repere teoretice:

- Circulația pe trotuare.
- Circulația pe drumurile fără trotuare – pe partea stângă a drumului pentru a vedea mașinile care vin din față; pe marginea părții carosabile, unul în spatele altuia.
- Traversarea unei străzi marcate și/sau semaforizate (trecerea pentru pietoni, semaforul pentru pietoni).
- Prioritatea respectării indicațiilor (agent - semafor- indicator și marcaj) într-o intersecție cu marcaj, indicator, semafor, agent de circulație.
- Traversarea unei străzi nemarcate (pe la colțul străzii, perpendicular pe axul drumului). Pietonii nu au prioritate la traversarea străzii prin colțul acesteia.
- Asigurarea la traversare.

Desfășurare – prima oră:

- **Activitate frontală – Joc-didactic:** Ghici, ghicitoarea mea!
 Organizați un concurs de ghicitori. Puteți solicita elevii să citească, pe rând, câte o ghicitoare scrisă pe bilețele, iar colegii să dea răspunsul oral ori în scris. Dacă răspunsurile se dau în scris, se poate puncta fiecare răspuns corect cu câte un punct.

Pe orice vreme e prezent
În intersecție, atent
Traficul îl dirijează
Strada o supraveghează.

(Agentul de circulație)

Cu doi ochi mari sclipitori
Face-atenți pe pietoni.
El indică fără grai
Când să treci și când să stai.

(Semaforul)

Dungi albe, orizontale
Așezate la picioare
Te-ajută la traversare.

(Trecerea pentru pietoni)

Pe jos când ai plecat la drum
Să știi că reguli ai de respectat.
Deloc nu-i bine să te grăbești.
Oare cum te mai numești?

(Pieton)

Când mergeți la școală,
Voi, cu toții, fără grabă,
Copii, pe unde circulați
Viața să v-o apărați?

(Trotuar)

Haide, spune, drag copil,
Știi tu oare care este
Partea din șosea pe care
Merg mașinile-n plimbare?

(Carosabil)

Nu-i un animal pitic...
Lungă, albă și cam lată.
Dar școlarul e voinic
Și o traversează-ndată !

(Zebra)

⚠ Activitate frontală – Organizați o conversație despre circulația pe drumurile publice:

Când întâlniți persoanele și obiectele despre care vorbesc ghicitorile?

Pe ce parte circulați atunci când mergeți pe drumurile publice? Dacă nu există trotuare, cum circulați?

Ce reguli de circulație cunoașteți?

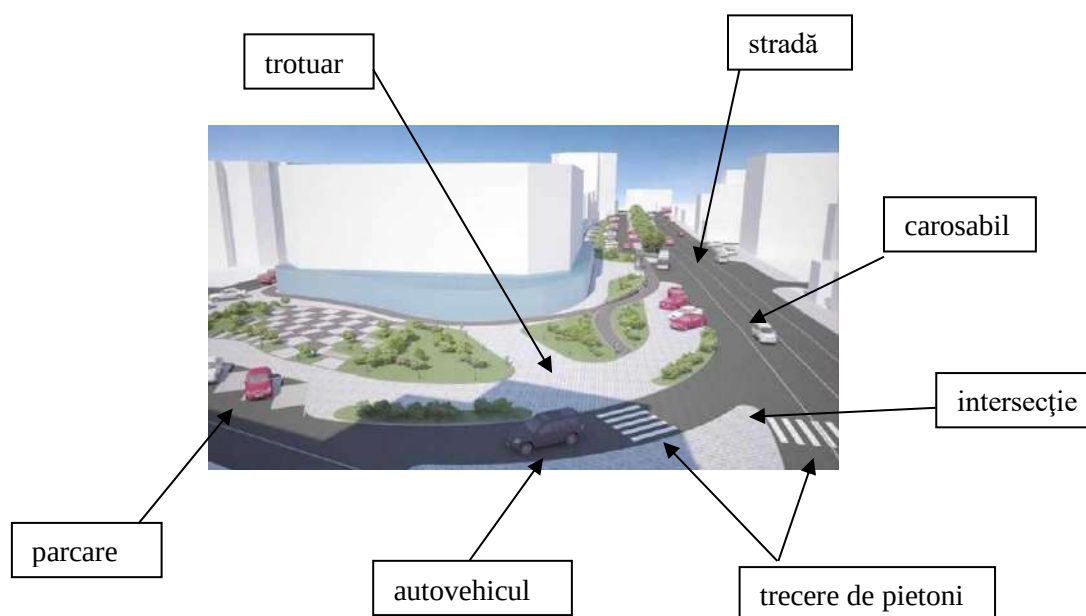
Pe care dintre acestea le respectați?

De ce respectați regulile de circulație?

Ce se poate întâmpla dacă nu sunt respectate regulile de circulație?

Precizați că circulația pe trotuar se realizează pe partea dreaptă a acestuia, câte doi cel mult, cu grijă să nu lovească/împiedice circulația celorlalți pietoni, în pas normal.

Introduceți în discuție termenii: carosabil, trotuar, stradă, trecere pentru pietoni, intersecție. Puteți folosi un slide PPT/o imagine cu schema:

⚠ Activitate individuală/în perechi:

Dați elevilor să lucreze individual sau în perechi fișa de lucru din Anexa 1. Discutați cu elevii modul de rezolvare și faceți aprecieri individuale și colective.

De ce credeți că este nevoie să cunoaștem sensul acestor cuvinte? (Înțelegem mai bine regulile de circulație menționate în lege.)

SAU

⚠ Activitate frontală/pe grupe:

Completați cu întreaga clasă/pe grupe rebusul următor:

1					S	T	R	A	D	A	
2			P	O	L	I	T	I	S	T	
3		R	E	F	U	G	I	U			
4		T	R	O	T	U	A	R			
5				C	A	R	O	S	A	B	I
6			S	E	M	A	F	O	R		
7			A	T	E	N	T	I	E		
8			P	I	E	T	O	N			
9	I	N	D	I	C	A	T	O	R		

1. Drum situat în interiorul localităților de-a lungul căruia, de o parte și de alta, se află trotuarele.
2. Dirijează circulația.
3. Loc amenajat ca un trotuar pe partea carosabilă, folosit pentru a ușura traversarea sau urcarea/coborârea din mijloacele de transport în comun.
4. Partea de la marginea străzii, mai ridicată decât suprafața carosabilă, destinată pietonilor.
5. Suprafața drumurilor cuprinsă între trotuare, pe unde circulă vehiculele.
6. Dispozitiv cu lumini colorate (roșu și verde pentru pietoni, roșu, galben și verde pentru vehicule) cu ajutorul căruia se dirijează circulația.
7. Stare necesară atunci când circulăm pe stradă.
8. Persoană care se deplasează pe jos, pe un drum public.
9. Semn care ajută pietonii și șoferii la deplasarea corectă pe drumurile publice.

A-B Motivul pentru care învățăm regulile de circulație

Activitate individuală:

Solicitați elevilor să deseneze o parte din drumul lor către școală, marcând și indicatoarele de circulație pe care le întâlnesc.

Reflecție:

Solicitați fiecărui elev să răspundă, oral sau în scris, la întrebările:

Care sunt lucrurile noi pe care le-ai aflat în această activitate?

Ce ai dori să afli la activitățile următoare despre circulația pe drumurile publice?

Desfășurare – ora a doua:

 Activitate frontală: Propuneți elevilor vizionarea filmului „Educație Rutieră - Cum să traversezi strada” (Animație) - <https://www.youtube.com/watch?v=5rPF6a5UUN4>.

Organizați o discuție pe baza filmului: Cum traversa copilul strada? Ce s-a întâmplat? Unde a greșit? Care sunt regulile de circulație pe care le respectați voi la traversarea străzii? De ce respectați aceste reguli?

 Activitate frontală: Organizați o conversație despre trecerea pentru pietoni – marcaje, indicatoare, semafor (trecerea pentru pietoni= zonă marcată prin „zebră” – set de linii albe trasate pe carosabil, paralele cu trotuarul. Este prevăzută și cu un *indicator* amplasat pe

trotuar. Uneori, indicatorul este înlocuit cu *semaforul pentru pietoni* care are două culori: verde – „treci” și roșu – „stai”. Pentru atenționarea șoferilor, înaintea unei treceri pentru pietoni este montat un *indicator de avertizare*. Există și un semafor pentru șoferi care are trei culori: roșu-stop/stai; galben - atenție; verde - treci; pietonii nu trec pe unde este acest semafor). Folosiți ca suport imaginile următoare (print sau slide ppt.).

indicatorul *Trecere pentru pietoni*

semaforul pentru pietoni

indicator de avertizare pentru șoferi

semafor pentru șoferi

Activitate frontală – Regulile de traversare a strazii:

Vizionați împreună cu elevii spotul din *Campania poliției rutiere pentru traversarea corectă*: https://www.youtube.com/watch?v=Uz4_q06FiWQ.

Identificați, împreună cu elevii, locurile nepermise pe unde s-a traversat strada și de ce acest fapt pune în pericol pietonii.

Solicitați elevii să enunțe regulile pe care le respectă la traversarea străzii, apoi sintetizați, organizându-le în etape necesare:

1. Oprește-te înainte de a traversa pe carosabil! Nu sta pe marginea trotuarului! Nu pune piciorul pe carosabil fără să te asiguri.
2. Privește în stânga!
3. Privește în dreapta!
4. Privește din nou în stânga!
5. Poți traversa strada, cu condiția să nu treacă niciun vehicul și să nu existe niciun alt pericol. În timpul traversării, poți ridica mâna, pentru a fi mai vizibil.
6. Atunci când cobori din autobuz, tramvai sau mașină, nu traversezi direct prin fața sau spatele vehiculului! Nu ești vizibil în acest caz pentru șoferul acelui vehicul.

Activitate frontală:

Propuneți elevilor vizionarea filmului “Câine deștept”:

https://www.youtube.com/watch?v=0_MFYg6gxxo.

Discutați cu elevii pe baza filmului: *De ce credeți că acest câine așteaptă să traverseze pe culoarea verde a semaforului? Ce am putea învăța de la el? Găsiți un titlu potrivit filmului. (exemplu: Dacă el poate și eu pot!)*

Activitate pe grupe – Indicatoare rutiere:

Organizați clasa în 3 grupe.

Fiecare grupă primește una dintre cele 3 fișe din Anexa 2 și bilețele pe care sunt notate semnificațiile indicatoarelor de pe fișă. În grup, elevii trebuie să stabilească semnificația fiecărui indicator (lipsește bilețelul conținând semnificația sub imaginea corespunzătoare). Ajutați elevii să își autoevalueze modul de realizare a sarcinii prin compararea fișei cu planșa/slide-ul din prezentarea ppt. care conține indicatoarele rutiere.

Discutați cu elevii:

Unde ați întâlnit aceste indicatoare? Cum trebuie să procedați când vedeți aceste indicatoare? Explicați colegilor cum vă ajută aceste indicatoare să circulați în siguranță.

Activitate individuală:

Varianta a. Cereți elevilor să realizeze un cvintet.

Scrie o strofă de 5 versuri fără rimă, respectând structura:

Vers 1- substantiv (cuvânt-cheie) (*de exemplu: Regulile*).

Vers 2 – două adjective potrivite cuvântului cheie (*Importante, necesare*).

Vers 3 – trei verbe care arată acțiuni potrivite cuvântului-cheie (*Protejează, ajută, îndrumă/ Protejând, ajutând, îndrumând*).

Vers 4 – propoziție din 4 cuvinte care au legătură cu cele scrise înainte (*Sunt necesare pe stradă*).

Vers 5 – 1 substantiv-concluzie (*Siguranță*).

Solicitați elevilor să își prezinte cvintetele, dacă doresc. Apreciați modul în care au lucrat elevii.

Varianta b. Distribuiți elevilor fișele de lucru pentru un test-fulger (Anexa 3)

Discutați cu elevii răspunsurile date.

Reflecție:

Ce lucru învățat în aceste lecții crezi că te vor ajuta în viitor?

Care informație ți s-a părut cea mai interesantă?

De ce este nevoie să respecți regulile de circulație?

Formulați un mesaj către voi pe care să îl rețineți după aceste activități. (de exemplu: Este important să cunosc regulile de circulație, pentru a fi mereu în siguranță.)

Extindere:

Pentru o activitate cu părinții:

Vizionarea filmului „Siguranța copiilor pe stradă”:

<https://www.youtube.com/watch?v=mVFgWr5ooV0>

ACTIVITATEA 2: EU, PIETON

Pe stradă, în siguranță

Obiective:

- Consolidarea cunoștințelor referitoare la normele de deplasare pe stradă.
- Conștientizarea importanței respectării regulilor de circulație.
- Exersarea deplasării în siguranță pe drumurile publice.

Resurse:

- **Material:** cretă colorată, desene cu indicatoarele rutiere realizate de elevi.
- **Timp:** 1oră de curs.
- **Metode:** conversația; jocul de rol; activitate practică.

*Într-o activitate la lecția de *Arte vizuale și abilități practice*, realizați cu elevii desene/colaje care reprezintă indicatoarele rutiere cele mai frecvente/din zona școlii lor.

Repere de conținut:

- Reguli de circulație pe drumurile publice.
- Semnificația indicatoarelor rutiere din împrejurimile școlii.
- Responsabilitatea pietonilor surprinși și accidentați ca urmare a nerespectării obligațiilor stabilite de normele rutiere.

Desfășurare:

Activitate practică:

Organizați cu elevii o deplasare în zona școlii. Discutați cu ei despre:

- *regulile de circulație pe care trebuie să le respecte pentru a fi în siguranță;*
- *stabiliți modul de deplasare (câte doi, pe partea dreaptă a trotuarului fără a împiedica circulația celorlalți pietoni, în pas egal);*
- *indicatoarele rutiere pe care le vor întâlni în drumul lor;*
- *cine răspunde în cazul producerii unor accidente din cauza nerespectării regulilor de circulație.*

Activitate practică – joc de rol:

Împărțiți elevii în grupe de câte 4-5 elevi. Repartizați-le câte un spațiu în curtea școlii, apoi cereți-le să deseneze pe asfalt, cu cretă colorată un mini-plan care să conțină 2 străzi, o intersecție, o trecere de pietoni, un semafor, plasând indicatoarele desenate.

Fiecare grupă va organiza o „plimbare” prin spațiile imaginate de alte grupe, având grijă să respecte regulile de circulație. Eventual, unul-doi copii își pot asuma rolul de autovehicul, trebuind să acorde prioritate pietonilor la trecerea pentru pietoni.

Reflecție:

La întoarcerea în clasă, discutați cu elevii:

Cum v-ați simțit atunci când ați mers în grup pe stradă?

Ce vi s-a părut cel mai ușor? Dar cel mai dificil?

Cum ai fi mers dacă ai fi fost singur?

Cum te-ai simțit aplicând regulile învățate pe „traseul” creat de colegii tăi? În ce măsură crezi că te vei descurca dacă va trebui să parcurgi singur drumul de la școală spre casă?

ACTIVITATEA 3: EU, PIETON

Strada nu este loc de joacă

Obiective:

- Conștientizarea importanței respectării regulilor de circulație și în timpul activităților recreative.
- Însușirea unui set de reguli prin care se asigură propria siguranță în timpul activităților recreative.
- Cunoașterea modului în care se reacționează în cazul unui accident în timpul activităților recreative.

Resurse:

- Materiale: filme/imagini cu copii în timpul unor activități recreative în parc sau pe stradă (identificate pe Internet); videoproiector, foi A4 și creioane colorate, pos-it-uri.
 - Timp: 1oră de curs.
- Metode: conversația euristică; problematizarea; jocul de rol.

Repere de conținut:

- Responsabilitatea pietonilor surprinși și accidentați ca urmare a nerespectării obligațiilor stabilite de normele rutiere.
- Obligația de a anunța un caz de urgență la numărul 112.
- Acordarea primului ajutor numai sub îndrumarea personalului dispeceratului de urgență.

Desfășurare:

Activitate frontală:

Prezentați elevilor și discutați filmele:

<https://www.youtube.com/watch?v=cwgtYEz3S9s> (Plimbare cu rolele)

<https://www.youtube.com/watch?v=tAjddmPWbC> (Un copil cu role a fost accidentat)

<https://www.youtube.com/watch?v=kogE3IVKlro> (Iarna pe uliță la săniuș)

<https://www.youtube.com/watch?v=YZBcHbEMQ64> (Săniuș pe stradă)

<https://www.youtube.com/watch?v=LIO55eNQ34A> (știre - Copil lovit de mașină în timp ce mergea pe skateboard pe stradă.)

Ajutați-i pe elevi să identifice potențialele pericole, dar și modul în care pot preveni producerea accidentelor (să se joace numai în spații special amenajate, desfășurarea unor jocuri care nu îi pun în pericol pe cei care utilizează aleile parcului în momentul respectiv etc).

Conduceți discuția folosind și întrebările:

Te poți juca în parcare de lângă bloc/pe strada ta care este mai puțin circulată? De ce?

Unde este permis să mergi cu rolele sau cu skateboardul? Ce faci pentru a nu te accidenta?

Cum procedezi dacă un prieten te invită la săniuș pe o stradă în pantă? Dar pe o pârtie care se termină în stradă?

Ce faci dacă un prieten s-a accidentat în timp ce vă jucați?

Te-ai aflat vreodată în vreuna dintre aceste situații? Cum ai reacționat?

Lucru în perechi/în grup:

Împărțiți clasa în grupuri de câte 4-5 elevi, apoi solicitați-i să realizeze un set de 3-5 reguli de respectat în timpul de joacă în parc/locuri de joacă.

Discutați seturile de reguli enunțate de fiecare pereche/grup și evidențiați regulile care se regăsesc în cele mai multe cazuri. Afișați listelor de reguli realizate de elevi.

Distribuiți elevilor *Anexa 4* și solicitați-le să identifice reguli pe care le respectă și ei.

Activitate de grup/în perechi – joc de rol:

Solicitați elevilor să precizeze modul în care acționează în diverse situații:

Ce faci dacă...

...unul dintre prietenii tăi a căzut în timp ce mergea cu rolele/skateboard-ul și s-a rănit?

...prietenul tău a căzut de pe skateboard și și-a rupt piciorul (nu mai poate călca pe un picior)?

...pe stradă, apare un câine fără stăpân și nu ești sigur de modul în care va reacționa?

...un grup de copii aleargă în mare viteză prin parc, printre copiii mai mici?

...observi un copil mai mic care se îndreaptă alergând spre ieșirea din parc care este foarte aproape de șosea?

...prietenii tăi vor să jucați fotbal pe aleea din parc pe care se plimbă oamenii?

Concluzionați, subliniind ideile: solicitarea ajutorului unui adult – părinte, agent de pază, polițist; solicitarea ajutorului de specialitate la 112 și respectarea indicațiilor pe care le primesc; păstrarea poziției și evitarea mișcării victimei după o căzătură cu pierderea conștienței sau suspectarea unei fracturi de coloană; evitarea mișcării piciorului în cazul suspectării unei fracturi închise de genunchi; presarea unei răni în cazul sângerării abundente până la sosirea echipajului medical.

Reflecție:

Ce idee discutată în această activitate este bine să o reții?

Ce îndemn ai adresa prietenilor tăi atunci când ieșiți împreună la joacă? (Scrie-l pe un post-it și lipește-l pe tablă).

ACTIVITATEA 4: EU, PIETON

Sunt pieton responsabil

Obiective:

- Identificarea situațiilor în care un copil-pieton se află într-o situație de risc.
- Conștientizarea pericolelor la care se expun pietonii atunci când nu sunt atenți la modul în care circulă pe stradă.

Resurse:

- **Materiale:** filme („Nu deveni o victimă!”
<https://www.youtube.com/watch?v=rrdpv72Q7Zs>;
 “Distragerea atenției - siguranța rutieră”,
https://www.youtube.com/watch?v=w82pwP35_BA),
 videoproiector, foi A3, carioci, creioane colorate.
- **Timp de lucru:** 1 oră.
- **Metode:** brainstorming, conversația, metode art-creative.

Repere teoretice:

- Adoptarea unei atitudini preventive în trafic.
 - Asigurarea unei vizibilități optime.
 - Luarea unor măsuri de siguranță suplimentare în cazul condițiilor meteorologice nefavorabile.
- *Informații suplimentare în Anexa 5.

Desfășurare:

- **Activitate frontală:** Propuneți elevilor să urmărească filmul „Nu deveni o victimă!”
<https://www.youtube.com/watch?v=rrdpv72Q7Zs>
 Discutați despre situația prezentată:
Care sunt aspectele negative, care au pus în pericol pietonul?
Cum s-ar fi putut evita situația?
Ați fost vreodată într-o asemenea situație?/ Ați auzit de situații asemănătoare?

Realizați un brainstorming, solicitând elevii să numească situații care îi pun în pericol ca pietoni, putând provoca accidente.

(exemple: Privitul în telefon în timpul deplasării, traversarea străzii în fugă/fără să se asigure, jocurile cu prietenii pe marginea trotuarului - dezechilibrare, glumele proaste făcute celorlalți- împingere/ piedică, absența unor elemente care să îi facă vizibili șoferului pe timp de noapte etc).

Activitate frontală: Realizați cu elevii un regulament al pietonului pentru a evita accidentele. Puteți folosi ca model/suport *Anexa 6- Zece sfaturi pentru a circula corect în calitate de pieton.*

Activitate frontală – Prevenirea accidentelor:

Propuneți elevilor să vizioneze filmul „Distragerea atenției - siguranța rutieră”, încercând să identifice în materialul video acțiuni notate în lista de sfaturi realizată anterior.

https://www.youtube.com/watch?v=w82pwP35_BA

Activitate în perechi/grupe:

Organizați clasa în perechi sau în grupe de câte 3 elevi. Solicitați-le să realizeze câte un afiș care să conțină un mesaj pentru promovarea conduitei preventive a pietonilor (text și imagine).

Afișați lucrările elevilor în clasă.

Reflecție:

Solicitați elevii să deseneze pe un post-it un emoticon care reflectă măsura în care sunt mulțumiți de comportamentul lor ca pieton responsabil (😊 foarte mulțumit 😊 mulțumit 😊 puțin mulțumit). Afișați post-it-urile la tablă, apoi discutați cu elevii ce ar fi necesar să facă pentru a-și îmbunătăți conduita de pieton.

ACTIVITATEA 5 : EU, PIETON

Agentul de circulație – cum mă sprijină să circul corect

Obiective:

- Cunoașterea rolului agentului de circulație.
- Înțelegerea semnificației semnelor folosite de agentul de circulație pentru dirijarea traficului.
- Conștientizarea modului în care agentul de circulație poate oferi ajutor copiilor/participanților la trafic aflați în dificultate.

Resurse:

- **Materiale:** planșa „Semnalele polițistului” (Anexa 7).
- **Timp:** 1 oră de curs.
- **Invitat:** un ofițer al Ministerului de Interne/agent de circulație cu echipament specific.
- **Metode:** dialogul, exemplificarea.

Repere teoretice:

- Semnele agentului de circulație și semnificația lor.
- Rolul agentului de circulație în menținerea ordinii pe stradă.

Desfășurare:

- **Prezentarea invitatului:**
Precizarea următoarelor aspecte:
 - Care este rolul agentului de circulație.
 - Al cui reprezentant oficial este.
 - Cum își exercită rolul.
 - Cum poate fi recunoscut.
 - Care sunt semnalele pe care le utilizează și ce semnificație au acestea.
- **Exersarea semnalelor împreună cu elevii:** atenție, liber, oprire.
- **Discutarea unor cazuri reale în care copiii-pietoni** au fost în pericol, nerespectând regulile de circulație, prezentate de agentul de circulație.

Reflecție:

Completarea, oral sau în scris, a enunțurilor:

- Rolul agentului de circulație este să
- Pot considera că agentul de circulație este prietenul meu pentru că
- Pe viitor, eu.....

Anexa 1. Activitatea: Regulile micului pieton

FIȘĂ DE LUCRU

1. Unește fiecare cuvânt din coloana A cu explicația potrivită din coloana B:

stradă	Suprafața drumurilor cuprinsă între trotuare, pe unde circulă vehiculele.
carosabil	Partea de la marginea străzii, mai ridicată decât suprafața carosabilă, destinată pietonilor.
autovehicul	Drum situat în interiorul localităților de-a lungul căruia, de o parte și de alta, se află trotuarele.
trotuar	Mijloc de transport (vehicul) pus în mișcare de un motor; servește la transportul oamenilor sau al mărfurilor.
parcare	Loc marcat prin indicatoare, marcaj și uneori cu semafor unde este permisă traversarea străzii de către pietoni; este numită și zebra.
semafor	Loc pe marginea străzii unde pot staționa autovehiculele.
parcare	Locul unde se încrucișează două sau mai multe drumuri.
trecere pentru pietoni	

2. Scrie o regulă de circulație pe care o respecți întotdeauna.

Anexa 2. Activitatea: Regulile micului pieton

FIȘĂ DE LUCRU – GRUPA 1

INDICATOARE DE INFORMARE

FIȘĂ DE LUCRU – GRUPA 2

INDICATOARE DE OBLIGARE

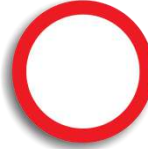
INDICATOARE DE AVERTIZARE (DE ATENȚIONARE)

Sunt destinate șoferilor și îi obligă să reducă viteza.

FIȘĂ DE LUCRU – GRUPA 3

INDICATOARE DE INTERZICERE SAU RESTRICȚIE

Semnificație indicatoare (bilețele):

Grupa 1

Trecere pentru pietoni

Stație de autobuz

Pasarelă pentru pietoni

*Pasaj subteran
pentru pietoni*

Stație de tramvai

Stație de taxi

*Loc rezervat pentru persoane
cu handicap*

*Acces către
telecabină sau un
obiectiv turistic*

Grupa 2

Drum pentru pietoni

*Delimitarea pistelor pentru biciclete și
pentru pietoni*

*Pistă comună pentru pietoni și
biciclete*

*Presemnalizare trecere pentru
pietoni*

Atenție – copii!

Atenție – bicicliști!

Atenție – animale!

Grupa 3

*Interzis accesul cu
animale de companie*

Fotografiatul interzis

*Staționarea
autovehiculelor interzisă*

*Accesul interzis
persoanelor
neautorizate*

Accesul pietonilor interzis

Accesul interzis bicicletelor

Accesul interzis

*Interzis accesul
autovehiculelor*

Rezolvare - Fișe de lucru pe grupe

INDICATOARE DE INFORMARE

			
Trecere pentru pietoni	Stație de autobuz	Pasarelă pentru pietoni	Pasaj subteran pentru pietoni
			
Stație de tramvai	Stație de taxi	Loc rezervat pentru persoane cu handicap	Acces către telecabină sau un obiectiv turistic

INDICATOARE DE OBLIGARE

		
Drum pentru pietoni	Delimitarea pistelor pentru biciclete și pentru pietoni	Pistă comună pentru pietoni și biciclete

INDICATOARE DE INTERZICERE SAU RESTRICȚIE

			
Presemnalizare trecere pentru pietoni	Atenție – copii!	Atenție – bicicliști!	Atenție – animale!

INDICATOARE DE INTERZICERE SAU RESTRICȚIE

			
Accesul pietonilor interzis	Accesul interzis bicicletelor	Accesul interzis	Interzis accesul autovehiculelor

			
<i>Fotografiatul interzis</i>	<i>Staționarea autovehiculelor interzisă</i>	<i>Accesul interzis persoanelor neautorizate</i>	<i>Interzis accesul cu animale de companie</i>

Anexa 3. Activitatea: Regulile micului pieton

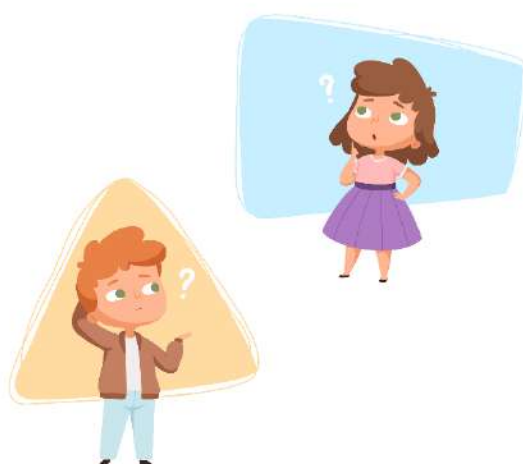
FIȘĂ DE LUCRU

1. Uneori, ești nevoit să traversezi o stradă nemarcată și fără niciun indicator. Apreciază cu *adevărat* sau *fals* următoarele afirmații:

- Când nu există trecere de pietoni, semnalizată sau marcată, traversez numai pe la colțul străzii, după ce mă asigur temeinic.
- Traversez în fugă. Șoferii trebuie să fie atenți să nu mă lovească.
- Privesc spre șofer pentru a fi sigur că m-a văzut.
- Port căști pentru a asculta muzică chiar și atunci când traversez.
- Dacă drumul nu are trotuare, circul pe partea stângă a carosabilului, în direcția de mers, cât mai aproape de margine/bordură.

2. Cum traversăm strada dacă nu există semafor? Numerotează etapele în ordinea corectă:

- ☐ Traversezi în linie dreaptă, pe trecerea pentru pietoni, în pas vioi.
- ☐ Te asiguri privind în partea stângă.
- ☐ Te oprești pe trotuar ca să te asiguri că nu vine niciun vehicul sau că șoferii care se apropie te văd.
- ☐ Te asiguri privind în partea dreaptă.
- ☐ Când te apropii de mijlocul părții carosabile, te asiguri din nou privind în dreapta.

Anexa 4. Activitatea: Strada nu este loc de joacă

Reguli de folosire a rolelor și skateboard-ului

- Mersul cu rolele și cu skateboardul este interzis pe drumurile publice/ pe carosabil și permis în locuri special amenajate (de obicei, în parcuri).
- Când mergi pe role sau pe skateboard trebuie să respecti aceleași reguli de circulație ca și pietonii.
- Când mergi pe aleile parcului, trebuie să fii atent să nu lovești pietonii, să nu te ciocnești de stâlpi, de garduri sau de vehicule.
- Folosește întotdeauna echipamentul de protecție: cască, mănuși, cotiere și genunchiere.
- Când ești pe role sau pe skateboard, nu te ții de alte vehicule pentru a-ți mări viteza de deplasare. Există riscul de a te accidenta.
- Este bine să nu folosești segway-ul sau hoverboard-ul pe drumurile publice, deoarece aceste mijloace de deplasare nu sunt reglementate de legislația rutieră în vigoare (regulile de circulație prevăzute de lege).

segway

hoverboard

Anexa 5. Activitatea: Sunt pieton responsabil

Comportamentul preventiv al pietonului

Adoptarea unei atitudini preventive în trafic

- A fi atent pe stradă înseamnă a observa permanent ceea ce se întâmplă în jurul tău ca să poți evita orice manevră periculoasă în timp util. Trebuie să fii foarte atent la traversarea străzilor cu mai multe benzi de circulație pe sens, unde și viteza de deplasare a autovehiculelor este sporită.

Asigurarea unei vizibilități optime

- Conceptul de vizibilitate presupune două aspecte la fel de importante: a vedea și a fi văzut. Trebuie evitată purtarea unor elemente vestimentare sau accesorii, cum ar fi glugi, gulere ridicate ori umbrele care te împiedică să vezi ce se întâmplă în jurul tău.
- În același timp, este important să te faci văzut de către conducătorii auto, prin purtarea hainelor de culori deschise, prevăzute cu elemente reflectorizante sau portul unei lanterne. Aceste lucruri reduc substanțial riscul de acroșare pe timp de noapte sau în condiții de vizibilitate redusă.

Luarea unor măsuri de siguranță suplimentare în cazul condițiilor meteorologice nefavorabile

- Pe timp de ploaie sau ninsoare, autovehiculele au nevoie de un spațiu mult mai mare de frânare, ca urmare a reducerii aderenței anvelopelor la suprafața carosabilă, ceea ce înseamnă că acestea se vor opri mult mai greu sau pot intra într-un derapaj necontrolat, ce poate avea urmări tragice. Din același motiv, pe timp nefavorabil, este recomandată folosirea exclusivă a trecerilor pentru pietoni semaforizate sau semnalizate corespunzător cu indicatoare și marcaje vizibile.

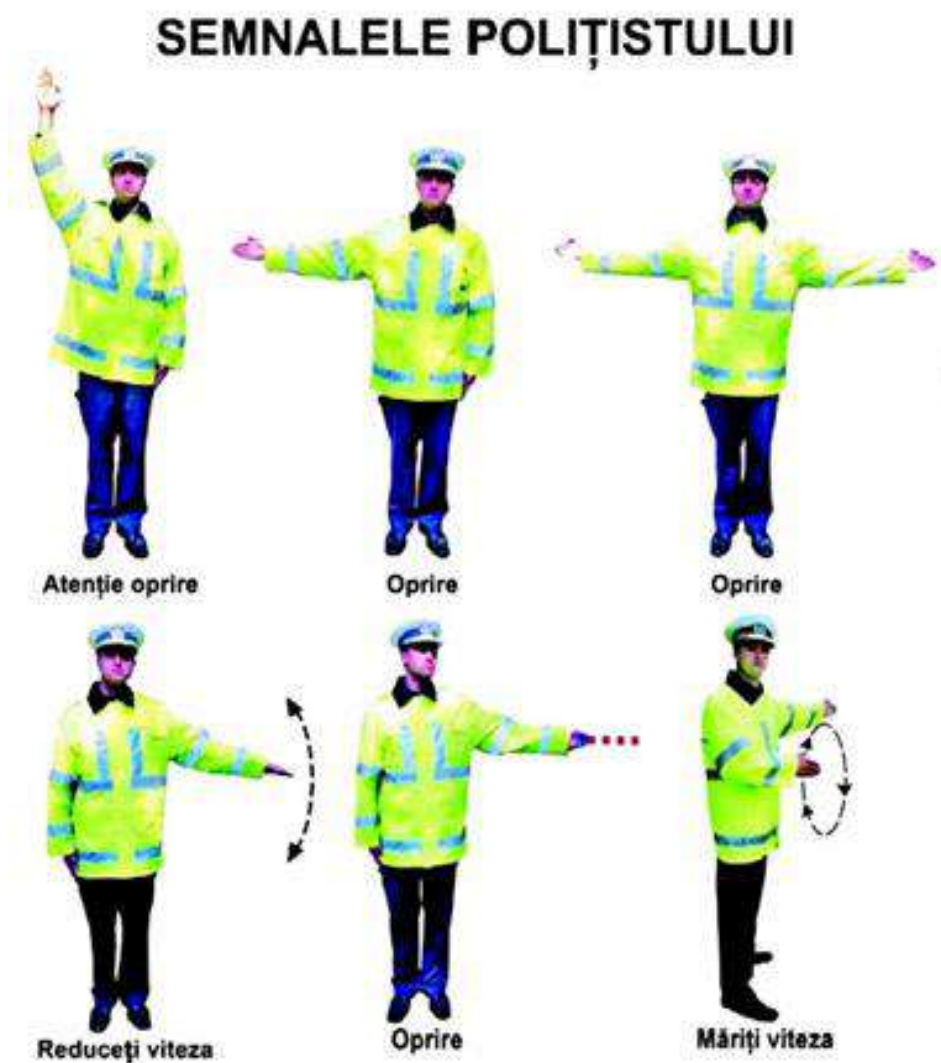
Anexa 6 . Activitatea: Sunt pieton responsabil

ZECE SFATURI PENTRU A CIRCULA CORECT ÎN CALITATE DE PIETON

- **Evită partea carosabilă.**
- **Concentrează-ți atenția asupra traficului.**
- **Respectă semnificația culorilor semaforului electric, a indicatoarelor și marcajelor rutiere.**
- **Fii vizibil!**
- **Alege corect locurile de traversare.**
- **Nu te grăbi** (traversarea în fugă stă la baza multor accidente grave).
- **Asigură-te temeinic** (din stânga, din dreapta și apoi din nou din stânga, și traversează numai atunci când consideri că aceasta se poate face în deplină siguranță).
- **Traversează regulamentar.**
- **Fii atent la autovehiculele care efectuează viraje** (atunci când traversezi pe la colțurile intersecțiilor, există riscul ca unii conducători auto să nu te observe).
- **Învață-ți frații mai mici să circule corect/Fii un exemplu pentru cei din jurul tău** (cei mici tind să copieze comportamentul adulților sau al fraților mai mari).
- **Dă dovadă de politețe rutieră** (nu te costă nimic să faci un gest discret de mulțumire conducătorilor auto care ți-au acordat prioritate).

Anexa 7. Activitatea: Agentul de circulație

EU, PASAGER

Repere legislative

HG 1391/2006

Reguli generale de circulație – portul centurii de siguranță/sisteme de retenție.

Art. 97

(1) Copiii cu o înălțime de până la 135 cm pot fi transportați în autovehicule echipate cu sisteme de siguranță pentru conducător și pasageri, denumite în continuare sisteme de siguranță, doar dacă sunt fixați sau prinși cu ajutorul unui dispozitiv de fixare în scaun pentru copii instalat în autovehicul.

(1¹) Dispozițiile alin. (1) nu se aplică în cazul transportului în autovehicule destinate transportului public de persoane, precum și în taxi, dacă în acesta din urmă copilul ocupă orice alt loc decât cel de pe scaunul din față. Transportul copilului în vârstă de până la 3 ani, în acest caz, se realizează sub supravegherea unei persoane, alta decât conducătorul de autovehicul.

(1²) Copiii cu o înălțime de peste 135 cm pot fi transportați în autovehicule echipate cu sisteme de siguranță doar dacă poartă centuri de siguranță pentru adulți, reglate astfel încât să nu treacă peste zona gâtului sau feței, ori dacă sunt fixați sau prinși cu ajutorul unui dispozitiv de fixare în scaun pentru copii instalat în autovehicul.

(1³) Prin dispozitiv de fixare în scaun pentru copii, în sensul prezentului articol, se înțelege un ansamblu de componente capabil să fixeze un copil în poziția șezut sau culcat, care poate cuprinde o combinație de chingi ori elemente flexibile cu o cataramă de fixare, dispozitive de reglare, elemente de prindere și, în unele cazuri, un scaun suplimentar și/sau un scut pentru impact, ce poate fi ancorat la un autovehicul, ori un sistem constituit dintr-un dispozitiv parțial de fixare în scaun utilizat împreună cu centura de siguranță cu rol de prindere a copilului sau de fixare a dispozitivului, cum ar fi, fără a se limita la acestea, scaun de siguranță pentru copii, pernă de înălțare, care poate fi folosită împreună cu o centură de siguranță pentru adulți, portbebe-coșuleț pentru sugari, scaun pentru sugari, chingă de ghidare, precum și centură și sisteme de centuri pentru copii.

(1⁴) Dispozitivul de fixare în scaun pentru copii prevăzut la alin. (1) și (1²) trebuie să fie omologat și adecvat pentru caracteristicile fizice ale copiilor. Clasificarea, reglementările privind standardele de omologare și utilizarea acestor dispozitive în funcție de grupele de masă și componența sistemelor sunt prevăzute în anexa nr. 1F.

(1⁵) Dispozitivul de fixare în scaun pentru copii se instalează pe locurile din spate ale autovehiculului, în conformitate cu instrucțiunile de montare furnizate de către producătorul acestuia, cum ar fi manual, prospect sau publicația electronică cu instrucțiuni care indică în ce mod și în care tipuri de autovehicule poate fi folosit sistemul în condiții de siguranță.

(1⁶) Prin excepție de la prevederile alin. (1⁵), tipurile de dispozitiv de fixare în scaun pentru copii care, potrivit instrucțiunilor producătorului, pot fi montate inclusiv pe locul din față destinat pasagerilor prin orientarea cu fața spre direcția opusă direcției normale de deplasare a autovehiculului se instalează pe acest loc doar în situația în care conducătorul dezactivează airbagul frontal corespunzător locului, chiar și în cazul autovehiculului prevăzut cu un mecanism

care detectează în mod automat prezența dispozitivului instalat și blochează declanșarea airbagului frontal corespunzător locului, sau dacă autovehiculul nu este echipat cu airbag frontal corespunzător locului.

(1⁷) Dispozițiile prevăzute la alin. (1⁶) se aplică în mod corespunzător și în cazul tipurilor de dispozitiv de fixare în scaun pentru copii care, potrivit instrucțiunilor producătorului, pot fi montate inclusiv pe locul din față destinat pasagerilor prin orientarea cu fața spre direcția normală de deplasare a autovehiculului.

(1⁸) Se exceptează de la obligația de a fi fixat sau prins cu ajutorul unui dispozitiv de fixare în scaun pentru copii ori de a purta centura de siguranță pe timpul transportului copilul pentru care este eliberat un certificat medical de scutire pe motiv medical grav în care să fie menționată afecțiunea care contraindică purtarea acestor sisteme de siguranță.

(1⁹) Transportul copilului în condițiile prevăzute la alin. (1⁸) se realizează pe locurile din spate ale autovehiculului. În cazul copilului în vârstă de până la 3 ani, transportul se realizează sub supravegherea unei persoane, alta decât conducătorul de autovehicul.

(1¹⁰) Conducătorul de autovehicul care transportă un copil în condițiile prevăzute la alin. (1⁸) are obligația să aibă asupra sa certificatul medical, în conținutul căruia trebuie să fie menționată durata de valabilitate a acestuia. Dispozițiile prevăzute la alin. (6) se aplică în mod corespunzător.

(2) Copiii în vârstă de până la 3 ani nu pot fi transportați în autovehicule care nu sunt echipate cu sisteme de siguranță.

ACTIVITATEA 1: EU, PASAGER

Pasager în mijloacele de transport în comun

Obiective:

- Cunoașterea celor mai uzuale mijloace de transport în comun și a caracteristicilor acestora.
- Conștientizarea importanței respectării regulilor în timpul deplasării cu mijloacele de transport în comun.
- Însușirea unui set de reguli prin care se asigură propria siguranță în timpul deplasării cu mijloacele de transport în comun.
- Conștientizarea pericolelor la care se expun copiii care deranjează șoferul autovehicolului în care se află.

Resurse:

- **Material:** imagini cu diferite mijloace de transport în comun; videoproiector, foi A4 și creioane colorate, post-it-uri.
- **Timp:** 2 ore de curs.
- **Metode:** conversația euristică; problematizarea; jocul de rol.

Repere de conținut:

- Regulile de comportament în timpul deplasării cu mijloacele de transport în comun.
- Regulile de traversare la coborârea din mijloacele de transport în comun.

Desfășurare - prima oră:

Joc - Numește și descrie:

Se proiectează/se prezintă imagini cu diferite mijloace de transport în comun (*Anexa 1*), iar elevii trebuie să le denumească și să le descrie. Activitatea se poate desfășura sub forma unui concurs, clasa fiind împărțită în două echipe, sau în grupuri mici, fiecare copil din grupă având de recunoscut și de descris câte un mijloc de transport.

Tu ce mijloace de transport în comun mai cunoști? La ce folosesc?

Discuții despre indicatoarele care marchează stațiile mijloacelor de transport. Observarea imaginilor care prezintă refugiul pentru pietoni (*Anexa 2*).

Lucru în grup:

Se formează grupe de câte 4 elevi și se prezintă următoarea situație:

Săptămâna viitoare vom merge la Muzeul orașului pentru o lecție-vizită. Pentru că muzeul nu este aproape de școala noastră, vom circula cu mijloacele de transport în comun. Dacă ai veni cu noi, ce reguli ai respecta ca pasager în aceste mijloace de transport?

Realizați o listă/o diagramă/un organizator grafic cu aceste reguli. Explicați rostul acestor reguli.

Turul galeriei:

Examinarea listelor de reguli realizate de fiecare grupă.

Reexaminarea propriei liste din perspectiva observațiilor făcute de colegi.

Compararea produselor echipei cu listele de reguli din anexa 3.

Reflecție:

Ce regulă dintre cele enunțate respecti cel mai des? Dar cel mai rar?

Dacă s-ar da calificative pentru comportamentul în mijloacele de transport în comun, tu ce calificativ crezi că ai primi?

Desfășurare - ora a doua:**Joc - Adevărat sau Fals:**

Conducătorul jocului citește afirmațiile următoare. Elevii vor aprecia fiecare afirmație cu adevărat sau fals. Se stabilesc gesturi convenționale. De exemplu, ridică mâna/se ridică din bancă dacă se consideră că afirmația este adevărată.

- *Sosirea mijloacelor de transport în comun se așteaptă pe trotuar sau pe refugiul special amenajat.*
- *Dacă alergi pe carosabil pentru a prinde un mijloc de transport, nu poți fi atent la celelalte autovehicule.*
- *Dacă te grăbești, ai voie să alergi pe carosabil după autobuz.*
- *Coborârea în timpul mersului este permisă dacă șoferul deschide ușa.*
- *Poți traversa strada numai după plecarea autobuzului din stație.*
- *Mă pot accidenta dacă vorbesc la telefon în timp ce urc sau cobor dintr-un mijloc de transport.*
- *Este permis să ascult muzică în timpul deplasării cu mijloacele de transport în comun, oricât de tare vreau.*
- *Nu am voie să vorbesc cu șoferul autobuzului în timpul mersului.*

Joc de rol - Demonstarea regulilor de transport în comun:**Reflecție:**

Ce idee discutată în această activitate este bine să o reții?

Ce îndemn ai adresa prietenilor tăi atunci când se deplasează cu mijloacele de transport în comun? (Scrie-l pe un post-it și lipește-l pe tablă.)

ACTIVITATEA 2: EU, PASAGER

Sunt pasager responsabil

Obiective:

- Înțelegerea responsabilității ce revine copilului-pasager în asigurarea unui climat propice condusului preventiv, în siguranță.
- Conștientizarea pericolelor la care se expun copiii care nu poartă centura de siguranță și/sau deranjează șoferul autovehicolului în care se află.
- Învățarea unor jocuri care pot fi jucate în timpul călătoriei cu autoturismul/autocarul.

Resurse:

- **Materiale:** videoproiector, laptop, fișe de lucru; invitat (un părinte șofer care are montate în mașină sisteme de protecție pentru copii); spoturi publicitare – centura salvează vieți: <https://www.youtube.com/watch?v=jhR-VNgt3k>
<https://www.youtube.com/watch?v=hcvfHEZsell>
- **Timp:** 2 ore.

Repere de conținut:

- Regulile de purtare a centurii de siguranță și a altor sisteme destinate protecției copiilor.
- Reguli de comportament în timpul deplasării cu autoturismul pentru evitarea accidentelor.

Desfășurare - prima oră:

- **Vizionarea și discutarea spoturilor publicitare privind purtarea centurii de siguranță.**
Idei centrale:
De ce este necesară purtarea centurii de siguranță.
Cine trebuie să poarte centura și în ce condiții (fiecare pasager, ori de câte ori se deplasează cu un autoturism).
Ce se poate întâmpla în cazul unui accident cu pasagerii care nu poartă centura de siguranță (discuții pe baza spoturilor video).
- **Discutarea prevederilor legale privind siguranța copiilor în autoturisme.**
 - Copiii cu o înălțime de până la 135 cm pot fi transportați în autovehicule, doar dacă sunt fixați sau prinși cu ajutorul unui dispozitiv de fixare în scaun pentru copii.
 - Copiii în vârstă de până la 3 ani **nu** pot fi transportați în autovehicule care nu sunt echipate cu sisteme de siguranță.
 - Copiii pot fi transportați fără a fi prinși cu sisteme de fixare în cazul transportului public de persoane, precum și în taxi, dacă în acesta din urmă copilul ocupă orice alt loc decât cel de pe scaunul din față.

Activitate în triadă - De ce crezi că...?

Fiecare copil din grupul de trei primește câte un bilețel pe care este notată o regulă, având sarcina de a explica ce rost are regula/prevederea respectivă.

De ce crezi că...

...legea obligă șoferii să transporte copiii numai dacă sunt asigurați cu centuri ori stau în scaune speciale?

...numai copiii care au peste 12 ani și cel puțin 150cm au voie să stea pe scaunul din dreapta șoferului?

... șoferii vehiculelor care transportă copii afișează anunțul „Atenție - Copii!”?

Desfășurare - ora a doua:

 Observarea centurilor de siguranță și a altor sisteme de protecție pentru copii montate într-un autoturism, eventual probarea centurilor de siguranță. Discuții despre necesitatea purtării centurii de siguranță. Discuții cu șoferul. Împărtășirea experienței proprii: ce fapte care se petrec în mașină îi distrag atenția.

 Învățarea regulilor și pregătirea materialelor pentru jocuri de realizat în deplasări mai lungi cu autoturismul, fără a deranja șoferul.

 Recunoaște plăcuța de înmatriculare (Jocul poate fi exersat în timpul unei excursii cu clasa):

Se desenează sau se imprimă pe foi A4 câte un tabel cu toate județele din România. Pe drum se bifează județele din care provin mașinile de pe drum. Câștigă cel care bifează toate județele sau cele mai multe județe vazute pe plăcuțele de înmatriculare de pe drum.

 Cele 20 de întrebări (în perechi):

Un copil se gândește la un animal/un obiect/o persoană /un personaj fictiv sau real (se spune din ce categorie face parte). Celălalt copil trebuie să ghicească despre cine/despre ce este vorba, în doar 20 de întrebări la care este voie să se răspundă doar cu „DA” sau „NU”.

 Fazan (joc în perechi):

Un copil spune alfabetul până când perechea lui zice “Stop!”, apoi va trebui să rostească un cuvânt care începe cu sunetul respectiv. Celălalt copil spune un cuvânt care începe cu ultimele două sunete ale acestui cuvânt. Se continuă până când nu mai poate fi alcătuit un cuvânt (de exemplu- pământ, situație în care nu se poate formula un cuvânt care începe cu nt). În această situație, cel aflat în dificultate adună, pe rând, în ordine, literele din cuvântul “fazan”. Câștigă cel care adună cele mai puține litere din numele jocului.

Vremea poveștilor:

În grupuri de câte trei sau în perechi, elevii creează povești în lanț. Se solicită ca povestea să continue cât mai mult posibil.

Origami

Reflecție:

Cum te-ai simți în locul tatei/mamei dacă, în timp ce conduci, copilul ți-ar pune o mulțime de întrebări/s-ar agita/și-ar pierde răbdarea?

Cum ai proceda dacă fratele tău sau sora ta ar avea un comportament deranjant în timpul deplasării cu autoturismul?

Tu crezi că ești un “pasager responsabil? Pe ce te bazezi?

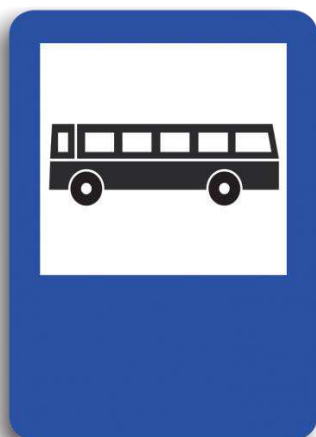
Anexa 1. Activitatea: Pasager în mijloacele de transport în comun

MIJLOACE DE TRANSPORT ÎN COMUN

Anexa 2. Activitatea: Indicatoare pentru stația de autobuz și tramvai

INDICATOARE PENTRU STAȚIA DE AUTOBUZ ȘI TRAMVAI

STAȚIE DE TRAMVAI CU REFUGIU PENTRU CĂLĂTORI

Anexa 3. Activitatea: Pasager în mijloacele de transport în comun

Reguli de circulație cu mijloacele de transport în comun

Reguli de așteptare în stații

- Așteptarea mijloacelor de transport în comun se face:
 - Pe trotuar sau în afara părții carosabile acolo unde nu există trotuar.
 - În cazul tramvaielor, în unele locuri, pe refugiul special amenajat.
 - Până în momentul în care autovehiculul s-a oprit și s-au deschis ușile.
- Stația este marcată cu indicator specific sau tăblițe special.
- Dacă alergi pe carosabil pentru a prinde un mijloc de transport, nu poți fi atent la celelalte autovehicule.

Reguli la urcarea în mijloacele de transport în comun

La vehiculele cu două sau mai multe uși urcarea se face prin spate, fără grabă, pentru a evita îmbulzeala și eventualele accidente. În cazul în care vehiculul are o singură ușă sau uși duble, se permite mai întâi coborârea pasagerilor. Ușa de la mijlocul autovehiculului poate fi folosită și pentru urcare și pentru coborâre, de fiecare dată folosindu-se partea dreapta a ușii.

Reguli de călătorie

- După urcarea în mijlocul de transport în comun pasagerii trebuie să înainteze rapid în interiorul vehiculului, pentru a da posibilitate persoanelor aflate încă jos să poată urca nestingherite.
- Este interzisă circulația pe scările vehiculelor sau în ușile deschise ale acestora.
- Este interzisă distragerea atenției conducătorului auto prin discuții, gesturi sau alte manifestări.
- Normele de bună-cuviință precizează că pasagerii trebuie să se respecte. Este bine ca în mijloacele de transport în comun să se vorbească pe un ton liniștit, să nu se provoace gălăgie, să nu se asculte muzică decât la căști și să se evite conversațiile la telefon, mai ales pe un ton ridicat.
- Persoanele mai tinere oferă locul celor mai în vârstă. Locurile rezervate pentru bătrâni, persoane cu copii în brațe și bolnavi vor fi cedate acestora imediat ce urcă în vehicul.

Reguli la coborârea din mijloacele de transport în comun

- Pasagerii trebuie să se apropie din timp de ușa pentru coborâre, fără a bloca trecerea acelor care vor să coboare mai repede. Coborârea se face numai după oprirea vehiculului în stație. După coborâre, pasagerii trebuie să se îndepărteze rapid de locul de coborâre, pentru a face loc celorlalți călători.
- Traversarea străzii se face numai după plecarea vehiculului din stație, prin locurile marcate și/sau semnalizate corespunzător. Nu se traversează prin fața sau spatele mijlocului de

transport aflat în stație - ceilalți șoferi și nici șoferul vehiculului din care ai coborât nu pot observa pietonii care apar de după autobuz/troleibuz.

Reguli de călătorie:

- Respectă rândul și nu da buzna peste ceilalți călători.
- Permite-le celor din mijlocul de transport să coboare, apoi urcă tu.
- Nu bloca ușile.
- Atunci când ești în mijlocul de transport respectă o distanță optimă astfel încât ușile să se deschidă și să se închidă normal.
- Călătorește doar cu bilet sau abonament.
- Ocupă doar un singur loc.
- Așază-te pe scaun fără să te întinzi în stânga sau în dreapta sau să îți pui picioarele pe scaune.
- Atunci când ești însoțit de alte persoane, vorbești în șoaptă.
- Evită să iei cu tine în mijloacele de transport obiecte sau genți voluminoase care ocupă mult spațiu.
- Este de preferat ca atunci când ești într-un mijloc de transport să nu mănânci. Atât pentru a nu-i deranja pe cei din jur, cât și din motive de igienă.
- Dacă asculți muzică la căști, reglează volumul astfel încât această să nu fie auzită și de ceilalți pasageri.
- Nu te certa cu oamenii și nu te purta nepoliticos.
- Atunci când te urci într-un mijloc de transport înaintează pe interval cât poți de mult, pentru că nimănui nu îi place să rămână afară în așteptarea unui alt autobuz.
- Dacă ai un rucsac, nu îl ții în spate pentru că îi vei deranja pe cei din jur. Dă-l jos și ține-l în mână.
- Tușește doar cu mâna la gură.

EU, CONDUCĂTOR

Repere legislative

OUG 195/2002

Art. 17

(1) Vehiculul cu tracțiune animală trebuie să fie dotat în față cu două dispozitive fluorescent-reflectorizante de culoare albă, iar în spate, cu două dispozitive fluorescent-reflectorizante de culoare roșie, omologate, montate cât mai aproape de marginile exterioare ale vehiculului.

(2) Plăcuțele cu numărul de înregistrare se amplasează în locuri unde se asigură permanent vizibilitatea acestora, una pe partea stângă și una la partea din spate a vehiculului.

(3) Atunci când plouă torențial, ninge abundent sau este ceață densă ori în alte condiții meteorologice care reduc vizibilitatea, precum și pe timpul nopții, vehiculul cu tracțiune animală trebuie să fie dotat în plus, în partea lateral stângă, cu cel puțin o lumină de culoare albă sau galbenă, situate mai sus de nivelul roților.

(4) Mijloacele de semnalizare prevăzute la alin. (1), precum și dispozitivul care asigură lumina de culoare albă sau galbenă conform prevederilor alin. (3) trebuie menținute curate și intacte, iar vizibilitatea lor să nu fie obturată de elementele constructive ale vehiculului sau de încărcătura transportată.

(5) Conducătorul vehiculului cu tracțiune animală trebuie să aplice pe harnașamentul animalului trăgător material reflectorizant pentru ca acesta să fie observat cu ușurință de către ceilalți participanți la trafic.

Art. 36

(1) Conducătorii de autovehicule și tractoare agricole sau forestiere și persoanele care ocupă locuri prevăzute prin construcție cu centuri sau dispozitive de siguranță omologate trebuie să le poarte în timpul circulației pe drumurile publice, cu excepția cazurilor prevăzute în regulament.

(11) Conducătorii de autovehicule având locuri prevăzute prin construcție cu centuri de siguranță trebuie să informeze pasagerii cu privire la obligația legală de a le purta în timpul circulației pe drumurile publice.

(12) Conducătorii de autovehicule având locuri prevăzute prin construcție cu centuri de siguranță au obligația să se asigure că, pe timpul conducerii vehiculului, minorii poartă centurile de siguranță sau sunt transportați numai în dispozitive de fixare în scaune pentru copii omologate, în condițiile prevăzute de regulament.

(13) Conducătorilor de autovehicule le este interzis să transporte copii în vârstă de până la 3 ani în autovehicule care nu sunt echipate cu sisteme de siguranță, cu excepția celor destinate transportului public de persoane, precum și a taxiurilor dacă în acestea din urmă ocupă orice alt loc decât cel de pe scaunul din față, în condițiile prevăzute în regulament. Copiii cu vârsta de peste 3 ani, având o înălțime de până la 150 cm, pot fi transportați în autovehicule care nu sunt echipate cu sisteme de siguranță doar dacă ocupă, pe timpul transportului, orice alt loc decât cel de pe scaunul din față.

(2) Pe timpul deplasării pe drumurile publice, conducătorii motocicletelor, mopedelor și persoanele transportate pe acestea au obligația să poarte casca de protecție omologată.

(3) Conducătorilor de vehicule le este interzisă folosirea telefoanelor mobile atunci când aceștia se află în timpul mersului, cu excepția celor prevăzute cu dispozitive tip „mâini libere AA”.

Art. 37

(1) Conducătorii de vehicule sunt obligați să oprească imediat, pe acostament sau, în lipsa acestuia, cât mai aproape de marginea drumului sau bordura trotuarului, în sensul de deplasare, la apropierea și la trecerea autovehiculelor cu regim de circulație prioritară care au în funcțiune mijloacele speciale de avertizare luminoasă de culoare roșie și sonore.

(2) Conducătorii de vehicule sunt obligați să reducă viteza, să circule cât mai aproape de marginea drumului în sensul de deplasare și să acorde prioritate la trecerea autovehiculelor cu regim de circulație prioritară care au în funcțiune mijloacele speciale de avertizare luminoasă de culoare albastră și sonore.

(3) În situațiile prevăzute la alin. (1) și (2), pietonilor le sunt interzise traversarea și circulația pe carosabil până la trecerea vehiculelor respective.

Art. 50

(1) Semafoarele pentru tramvaie au formă de casetă cu patru corpuri de iluminat de culoare albă, dintre care trei sunt poziționate orizontal și unul sub cel din mijloc, însoțite de panouri cu semne adiționale.

(2) Semnalul de liberă trecere pentru tramvaie este dat de combinația luminoasă a lămpii inferioare cu una dintre cele trei lămpi situate la partea superioară pentru indicarea direcției.

(3) Semnalul de interdicere a trecerii tramvaiului este dat de iluminarea concomitentă a celor trei lumini din partea superioară a casetei.

Art. 54

(1) Conducătorul de vehicul care execută o manevră de schimbare a direcției de mers, de ieșire dintr-un rând de vehicule staționate sau de intrare într-un asemenea rând, de trecere pe o altă bandă de circulație sau de virare spre dreapta ori spre stânga sau care urmează să efectueze o întoarcere ori să meargă cu spatele este obligat să semnalizeze din timp și să se asigure că o poate face fără să perturbe circulația sau să pună în pericol siguranța celorlalți participanți la trafic.

(2) Semnalizarea schimbării direcției de mers trebuie să fie menținută pe întreaga durată a manevrei.

Art. 70

Pentru a conduce un moped pe drumurile publice, conducătorul acestuia trebuie să aibă vârsta de cel puțin 16 ani.

HG 1391/2006**Art. 14**

În circulația pe drumurile publice bicicleta trebuie să fie:

- a) prevăzută cu dispozitiv de frânare eficace;*
- b) prevăzută cu un sistem adecvat, funcțional, de direcție;*
- c) dotată cu sistem de avertizare sonoră; se interzice echiparea și folosirea sistemelor de avertizare sonoră specific autovehiculelor;*
- d) echipată în față cu lumină de culoare albă sau galbenă, iar în spate cu lumină de culoare roșie și cu cel puțin un dispozitiv fluorescent-reflectorizant, vizibil, de aceeași culoare;*
- e) echipată cu elemente sau dispozitive care, în mișcare, formează un cerc continuu, fluorescent-reflectorizante de culoare portocalie fixate pe spițele roților.*

Art. 15

Remorca atașată unei biciclete trebuie să fie echipată, în partea din spate, cu un dispozitiv fluorescent-reflectorizant de culoare roșie, iar dacă lumina din spate a bicicletei este obturată de remorcă, aceasta trebuie să fie echipată și cu o lumină de culoare roșie.

Art. 16

În circulația pe drumurile publice mopedul trebuie să fie echipat cu:

- instalație de frânare eficace;*
 - sistem de avertizare sonoră;*
 - instalație de evacuare a gazelor de ardere care să respecte normele de poluare fonică și de protecție a mediului;*
 - lumină de culoare albă în față, respectiv lumină și dispozitiv fluorescent-reflectorizant de culoare roșie în spate;*
 - e) lumini de culoare galbenă pentru semnalizarea schimbării direcției de mers, în față și în spate;*
 - f) plăcuță cu numărul de înregistrare, amplasată la partea din spate a mopedului fără a obtura vizibilitatea sistemului de iluminare și semnalizare.*
- (2) Se interzice montarea la moped a luminilor de altă culoare sau intensitate, a altor lumini, dispozitive ori accesorii de avertizare decât cele omologate.*

Art. 51

(1) Semnalul de culoare verde permite trecerea.

(2) Când semaforul este însoțit de una sau mai multe lămpi care emit lumina intermitentă de culoare verde sub formă uneia sau unor săgeți pe fond negru către dreapta, acestea permit trecerea numai în direcția indicată, oricare ar fi în acel moment semnalul în funcțiune al semaforului.

Art. 52

(1) Semnalul de culoare roșie interzice trecerea.

(2) La semnalul de culoare roșie vehiculul trebuie oprit înaintea marcajului pentru oprire sau, după caz, pentru trecerea pietonilor, iar în lipsa acestuia, în dreptul semaforului. Dacă semaforul este instalat deasupra ori de cealaltă parte a intersecției, în lipsa marcajului pentru oprire sau pentru trecerea pietonilor, vehiculul trebuie oprit înainte de marginea părții carosabile a drumului ce urmează a fi intersectat.

(3) Atunci când semnalul de culoare roșie funcționează concomitent cu cel de culoare galbenă, acesta anunță apariția semnalului de culoare verde.

Art. 53

(1) Când semnalul de culoare galbenă apare după semnalul de culoare verde, conducătorul vehiculului care se apropie de intersecție nu trebuie să treacă de locurile prevăzute la art. 52 alin.

(2), cu excepția situației în care, la apariția semnalului, se află atât de aproape de acele locuri încât nu ar mai putea opri vehiculul în condiții de siguranță.

(2) Semnalul de culoare galbenă intermitent permite trecerea, conducătorul de vehicul fiind obligat să circule cu viteză redusă, să respecte semnificația semnalizării rutiere și a regulilor de circulație aplicabile în acel loc.

Art. 55

Semnalul luminos destinat numai dirijării circulației bicicletelor are în câmpul său imaginea unei biciclete de culoare roșie, respectiv verde pe fond negru. Aceeași destinație o are și semnalul luminos al unui semafor însoțit de un panou adițional pe care figurează o bicicletă.

Art. 57

Conducătorul vehiculului care intră într-o intersecție la culoarea verde a semaforului este obligat să respecte și semnificația indicatoarelor instalate în interiorul acesteia.

Art. 98

(1) Se interzice transportul pe motociclete și pe moped de mai multe persoane decât locurile stabilite prin construcție, precum și al obiectelor voluminoase.

(2) Copiii în vârstă de până la 7 ani, dacă sunt ținuti în brațe, precum și cei de până la 14 ani se transportă numai în atașul motocicletelor.

Art. 117

(1) Conducătorii vehiculelor cu două roți, precum și ai celor cu tracțiune animală ori ai celor trase sau împinse cu mâna sunt obligați să efectueze următoarele semnale:

a) brațul stâng întins orizontal atunci când intenționează să schimbe direcția de mers spre stânga sau de a depăși;

b) brațul drept întins orizontal atunci când intenționează să schimbe direcția de mers spre dreapta;

- c) brațul drept întins orizontal balansat în plan vertical atunci când intenționează să oprească.
 (2) Semnalele prevăzute la alin. (1) trebuie efectuate cu cel puțin 25 m înainte de efectuarea manevrelor.

Art. 160

- (1) Bicicletele și mopedele, atunci când circulă pe drumul public, trebuie conduse numai pe un singur rând.
 (2) Persoanele care nu posedă permis de conducere pot conduce moped pe drumurile publice numai dacă fac dovadă că au absolvit un curs de legislație rutieră în cadrul unei unități autorizate de pregătire a conducătorilor de autovehicule.
 (3) Dacă pe direcția de deplasare există o pistă pentru biciclete, semnalizată ca atare, conducătorii vehiculelor prevăzute la alin. (1) sunt obligați să circule numai pe această pistă. Se interzice circulația altor participanți la trafic pe pista pentru biciclete.
 (4) Se recomandă ca, în circulația pe drumurile publice, biciclistul să poarte cască de protecție omologată.

Art. 161

(1) Se interzice conducătorilor de biciclete sau de moped:

- a) să circule pe sectoarele de drum semnalizate cu indicatorul având semnificația **Accesul interzis bicicletelor**;
 b) să învețe să conducă biciclete sau moped pe drumurile intens circulate;
 c) să circule pe trotuare, cu excepția cazului când pe acestea sunt amenajate piste speciale destinate lor;
 d) să circule fără a ține cel puțin o mână pe ghidon și ambele picioare pe pedale;
 e) să circule în paralel, cu excepția situațiilor când participă la competiții sportive organizate;
 f) să circule în timp ce se află sub influența alcoolului, a produselor ori substanțelor stupefiante sau a medicamentelor cu efecte similare acestora;
 g) să se țină de un vehicul aflat în mers ori să fie remorcat de un alt vehicul sau împins ori tras de o persoană aflată într-un vehicul;
 h) să transporte o altă persoană, cu excepția copilului până la 7 ani, numai dacă vehiculul are montat în față un suport special, precum și a situației când vehiculul este construit și/sau echipat special pentru transportul altor persoane;
 i) să circule pe partea carosabilă în aceeași direcție de mers, dacă există o cale laterală, o potecă sau un acostament practicabil, ce poate fi folosit;
 j) să transporte sau să tragă orice fel de obiecte care, prin volumul ori greutatea lor, stânjenesc sau periclitează conducerea vehiculului ori circulația celorlalți participanți la trafic;
 k) să circule pe aleile din parcuri sau din grădini publice, cu excepția cazurilor când nu stânjenesc circulația pietonilor;
 l) să circule pe timp de noapte sau când vizibilitatea este redusă, fără să îndeplinească condițiile prevăzute la art. 14 și 16;
 m) să circule atunci când partea carosabilă este acoperită cu polei, gheață sau zăpadă;

- n) să circule cu defecțiuni tehnice la sistemele de frânare sau cu un vehicul care nu este prevăzut cu avertizor sonor;*
- o) să traverseze drumurile publice, pe trecerile destinate pietonilor, în timp ce se deplasează pe bicicletă sau pe moped;*
- p) să circule pe alte benzi decât cea de lângă bordură sau acostament, cu excepția cazurilor în care, înainte de intersecție, trebuie să se încadreze regulamentar pentru efectuarea virajului la stânga;*
- r) să circule fără a purta îmbrăcăminte cu elemente fluorescent-reflectorizante, de la lăsarea serii până în zorii zilei sau atunci când vizibilitatea este redusă;*
- s) să conducă vehiculul fără a menține contactul roților cu solul.*

(2) Pe timpul circulației pe drumurile publice, conducătorii de biciclete sunt obligați să aibă asupra lor actul de identitate, iar conducătorii de moped sunt obligați să aibă, în plus, certificatul de absolvire a cursurilor de legislație rutieră și certificatul de înregistrare a vehiculului.

Art. 164

Pe drumurile pe care le este permis accesul, vehiculele cu tracțiune animală trebuie să fie conduse pe acostament sau, în lipsa acestuia, cât mai aproape de marginea din dreapta a părții carosabile.

Art. 165

(1) Conducătorul vehiculului cu tracțiune animală este obligat:

- a) să aibă asupra lui actul de identitate, certificatul de înregistrare, iar pe vehicul montate plăcuțele cu numărul de înregistrare;*
- b) să conducă animalele astfel încât acestea să nu constituie un pericol pentru el și ceilalți participanți la trafic;*
- c) să nu oprească sau să staționeze pe partea carosabilă a drumului public;*
- d) pe timpul opririi sau staționării pe acostament ori în afara părții carosabile, animalele trebuie să fie legate astfel încât acestea să nu poată intra pe partea carosabilă;*
- e) să nu conducă vehiculul când se află sub influența alcoolului, a produselor sau substanțelor stupefiante ori a medicamentelor cu efecte similare acestora;*
- f) să semnalizeze schimbarea direcției de mers cu brațul și să se asigure că din față sau din spate nu circulă vehicule cărora le poate pune în pericol siguranța deplasării;*
- g) de la lăsarea serii până în zorii zilei sau atunci când vizibilitatea este redusă să nu circule pe drumurile publice fără a purta îmbrăcăminte cu elemente fluorescent-reflectorizante și fără ca vehiculul să aibă în partea din față un dispozitiv cu lumină albă sau galbenă, iar în partea din spate un dispozitiv cu lumină roșie, amplasate pe partea lateral stângă;*
- h) să nu părăsească vehiculul sau animalele ori să doarmă în timpul mersului;*
- i) să nu transporte obiecte care depășesc în lungime sau în lățime vehiculul, dacă încărcătura nu este semnalizată ziua cu un steguleț de culoare roșie, iar noaptea sau în condiții de vizibilitate redusă cu un dispozitiv fluorescent-reflectorizant, montat în partea din spate a încărcăturii;*

- j) să nu circule cu animale care însoțesc vehiculul, dacă acestea nu sunt legate de latura din dreapta a vehiculului sau de partea din spate a acestuia, cât mai aproape de partea dreaptă. Legătura nu trebuie să fie mai mare de 1,5 m;
- k) să nu pătrundă pe drumurile modernizate sau pietruite cu roțile vehiculului murdare de noroi;
- l) să nu transporte în vehicule persoane care stau în picioare;
- m) să nu abandoneze vehiculul pe drumurile publice.

ACTIVITATEA 1: EU, CONDUCĂTOR

Sunt biciclist informat și responsabil

Obiective:

- Însușirea cunoștințelor privind circulația cu bicicleta (loc, reguli, semnalizare schimbare direcție, semne rutiere).
- Înțelegerea importanței respectării regulilor de circulație și conștientizarea pericolelor la care se expun bicicliștii care încalcă regulile de circulație.
- Dezvoltarea gândirii critice.

Resurse:

- **Materiale:** fișe de lucru (*Anexa 1, Anexa 2*); planșe/jetoane cu indicatoarele rutiere care trebuie respectate de bicicliști (*Anexa 3*).
- **Timp:** 1 oră de curs.
- **Metode:** conversația euristică, metoda *SINELG*, problematizare.

Repere teoretice:

Pe unde circulă bicicliștii:

- după 14 ani, pe drumurile publice, pe partea dreaptă a drumului în direcția de mers, cât mai aproape de marginea acestuia, paralel cu bordura sau acostamentul, păstrând față de acesta o distanță laterală suficientă pentru a nu împiedica circulația pietonilor;
- păstrează o distanță regulamentară, de siguranță față de vehiculele care se deplasează în față, pentru a putea preveni orice pericol în caz de frânare a acestora;
- în parcuri, pe piste pentru biciclete;

Cum se angajează un biciclist în trafic:

- se asigură în față, spate și lateral;
- semnalizează schimbarea direcției prin întinderea brațului lateral, în direcția dorită;
- se asigură că intenția sa a fost observată de ceilalți participanți la trafic.

Cum se circulă pe o șosea cu mai multe benzi:

- întotdeauna pe prima bandă (cea de lângă bordură) și numai în caz de depășire se poate folosi banda doi;
- marcajul transversal, pe carosabil, constând din linii discontinue paralele, aplicate perpendicular sau oblic față de axul drumului, indică locul destinat traversării părții carosabile de către bicicliști. Este însoțit de indicatorul “Bicicliști”.

Desfășurare:

Activitate individuală/în perechi:

Oferiți elevilor câte o fișă de lucru (*Anexa 1*) și imaginea bicicletei decupată în bucățele pentru realizarea puzzle-ului.

Solicitați elevilor să completeze pe imaginea de pe fișă denumirea elementelor unei biciclete (ghidon, pedale, șa, cadru, roți).

Conversație cu întreaga clasă:

Ce elemente ar trebui adăugate pentru a circula în siguranță cu bicicleta? (far alb sau galben, far roșu/element fluorescent-reflectorizant roșu - catadioptri = „ochi de pisică”, frâne, claxon, elemente reflectorizante pe roți).

Ce reguli credeți că trebuie respectate de un biciclist?

Care este echipamentul de protecție al biciclistului? (cască, genunchiere, cotiere)

Voi aveți voie să circulați cu bicicleta pe drumurile publice?

Activitate individuală:

Distribuiți elevilor fișele de lucru din Anexa 2. Solicitați-le să citească articolele din legislație care reglementează circulația bicicletelor, folosind metoda SINELG (sistemul interactiv de notare pentru eficientizarea lecturii și gândirii).

*Citește și notează în stânga textului:

✓ pentru idei pe care le știu deja;

+ pentru idei noi;

? idei care necesită lămuriri suplimentare.

Discutați cu elevii despre conținutul citit lămurind aspectele semnalate prin semnul întrebării. Rugați elevii să completeze rubrica de pe prima fișă de lucru “Precizează de ce este necesar ca bicicliștii să respecte regulile de circulație”. Citiți împreună cu elevii răspunsurile date și afișați în clasă lucrările elevilor.

Activitate frontală:

Prezentați elevilor indicatoarele rutiere care reglementează circulația bicicliștilor (Anexa 3) și discutați semnificația lor.

Pentru consolidarea cunoștințelor, organizați un joc: Alege răspunsul!

Cereți elevilor să formeze un șir. Așezați-vă în fața lor și explicați regulile jocului:

Vă voi arăta de fiecare dată două indicatoare pe care la voi ține unul spre dreapta, altul spre stânga, dar voi spune semnificația unuia singur. Voi va trebui să faceți un pas spre stânga sau spre dreapta și să vă aliniați în fața indicatorului a cărui semnificație credeți că se potrivește.

De exemplu, arăt cele două indicatoare de mai jos și spun *Cedează trecerea*.

Alegeți răspunsul care se potrivește.

După ce copiii aleg direcția în care se deplasează, precizați care este indicatorul potrivit semnificației enunțate.

Faceți aprecieri privind participarea elevilor la activitate, evidențiind implicarea și disponibilitatea acestora.

Reflecție:

Solicitați elevii să participe la o discuție bazată pe următoarele repere:

- Spune o idee pe care ai reținut-o din această activitate.
- Explică la ce îți folosesc informațiile aflate în timpul lecției.
- Spune un lucru pe care ai vrea să îl transmiți prietenilor tăi bicicliști.

ACTIVITATEA 2: EU, CONDUCĂTOR

Știu să am grijă de mine

Obiective:

- Însușirea cunoștințelor privind circulația pe drumurile publice utilizând trotineta sau alte mijloace adecvate copiilor.
- Înțelegerea importanței respectării regulilor de circulație și conștientizarea pericolelor la care se expun cei care încalcă regulile de circulație.
- Dezvoltarea gândirii critice.

Resurse:

- **Materiale:** fișe de lucru (Anexa), hârtie glasată, decupaje din reviste, creioane colorate, acuarele, carioci, lipici, foarfecă.
- **Timp:** 1 oră de curs.
- **Metode:** conversația euristică, jocul de rol, tehnici art-creative (colaj, desen).

Repere teoretice:

- Persoanele care folosesc trotineta sunt asimilate pietonilor, fiind obligate să respecte aceleași reguli de circulație.
- Siguranța pe stradă este responsabilitatea fiecărui participant la trafic.

Desfășurare:

- **Activitate frontală:**
Discuții despre utilizarea trotinetei sau a altor dispozitive (hoverboard, kart cu pedale) în timpul jocurilor – unde și cum le folosim.
- **Joc de rol:**
În grupuri de câte trei, elevii vor pune în scenă o întâmplare plauzibilă la care participă un copil, mama/tatăl acestuia, un agent de circulație.
- **Activitate practică:**
Studierea fișei de lucru (Anexa).
Crearea unui banner/roll-up al clasei care să cuprindă îndemnuri pentru copii de a avea grijă de propria siguranță atunci când folosesc bicicleta, trotineta sau alte mijloace de locomotie destinate copiilor.

Reflecție:

Spune:

- un lucru discutat astăzi pe care îl vei respecta;
- un îndemn pe care îl vei adresa prietenilor tăi.

ACTIVITATEA 3: EU, CONDUCĂTOR

Agentul de circulație, prietenul participanților la trafic

Obiective:

- Cunoașterea rolului agentului de circulație.
- Înțelegerea semnificației semnelor folosite de agentul de circulație pentru dirijarea traficului.
- Conștientizarea modului în care agentul de circulație poate oferi ajutor copiilor/participanților la trafic aflați în dificultate.

Resurse:

- **Materiale:** planșa „Semnalele polițistului” (Anexa); invitat (un ofițer al Ministerului de Interne/agent de circulație cu echipament specific).
- **Timp:** 1 oră de curs.
- **Metode:** dialogul, exemplificarea.

Desfășurare:

Prezentarea invitatului:

Precizarea următoarelor aspecte:

- care este rolul agentului de circulație;
- al cui reprezentant oficial este;
- cum își exercită rolul;
- cum poate fi recunoscut;
- care sunt semnalele pe care le utilizează și ce semnificație au acestea.

 Exersarea semnalelor împreună cu elevii: atenție, liber, oprire.

 Discutarea unor cazuri reale în care copiii-pietoni au fost în pericol, nerespectând regulile de circulație.

Reflecție:

Se solicită elevilor să completeze cadranele sau să alcătuiască un scurt text (4 enunțuri), precizând:

când pot apela la ajutorul agentului de circulație	de ce este nevoie să respecte indicațiile agentului de circulație
cum poate fi considerat un agent de circulație pentru participanții la trafic	ce sfat ar da celor care încalcă indicațiile agenților de circulație

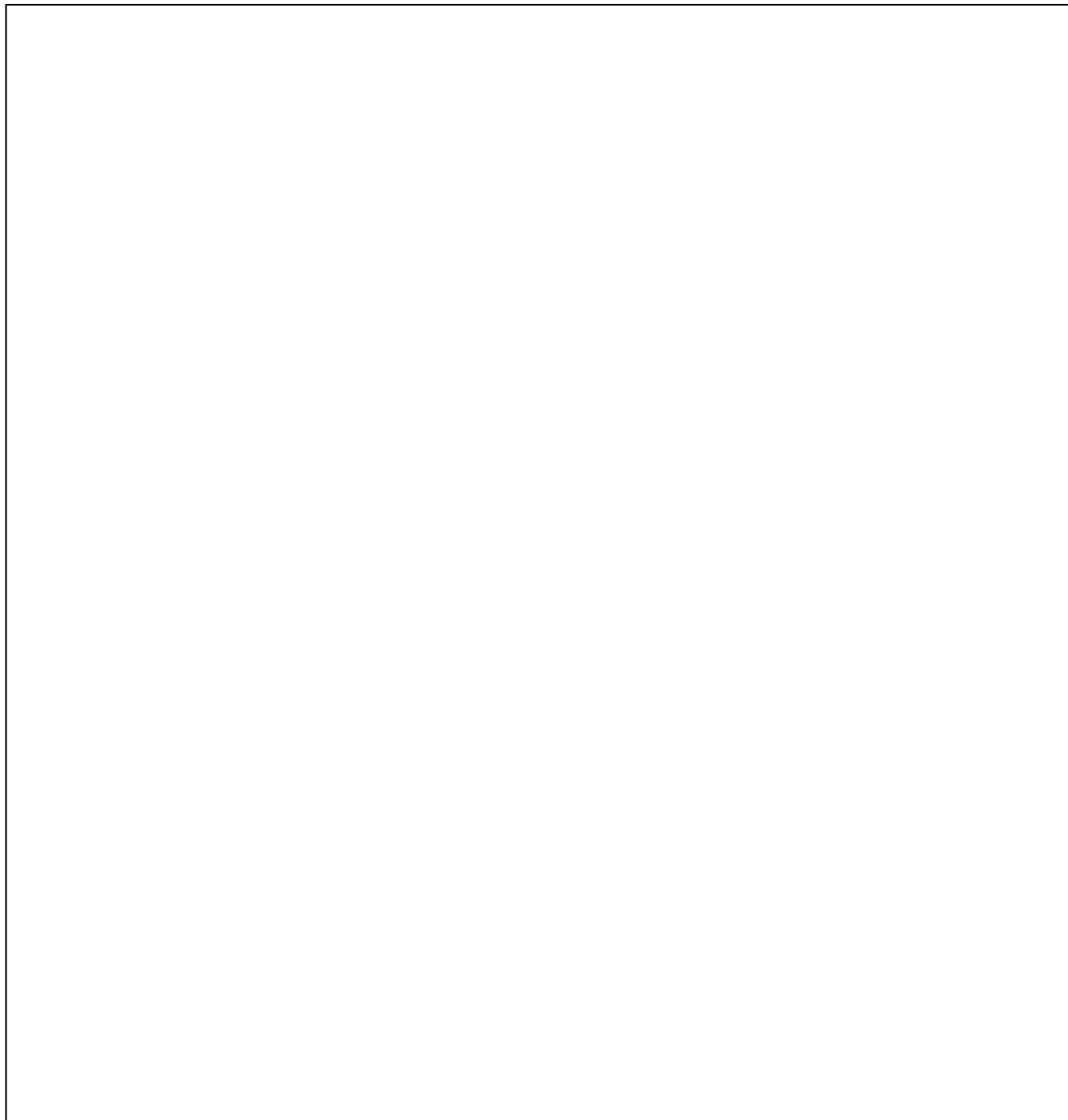

Anexa 1. Activitatea: Sunt biciclist informat și responsabil

1. Rezolvă puzzle-ul, apoi lipește imaginea obținută în spațiul de mai jos.

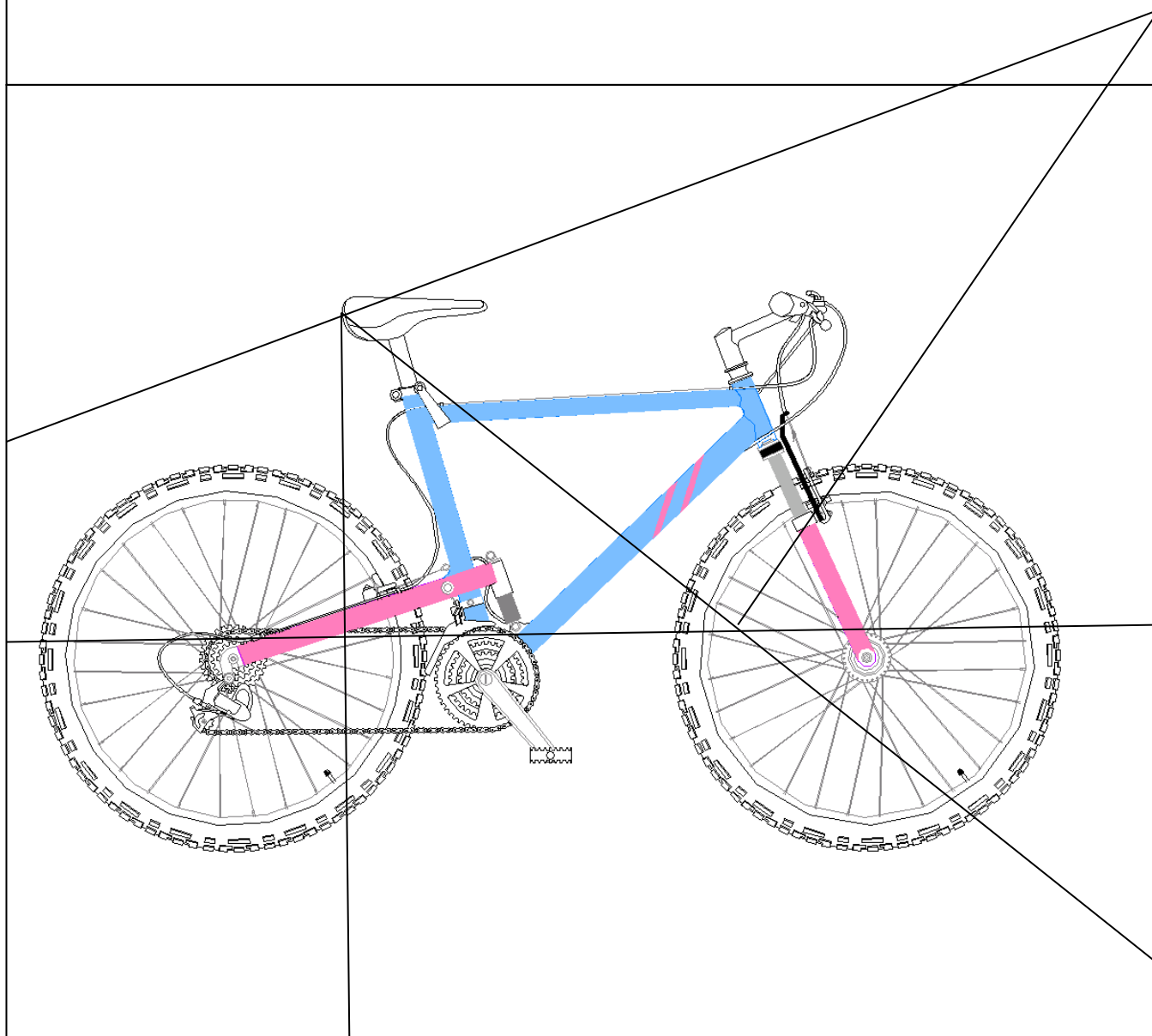
Denumeste părțile unei biciclete.

Stabilește pe desen unde trebuie amplasate elementele de siguranță.

Imagine pentru puzzle

Precizează de ce este necesar ca bicicliștii să respecte regulile de circulație.

Anexa 2. Activitatea: Sunt biciclist informat și responsabil

CIRCULAȚIA BICICLETELOR

* Citește și notează în stânga textului:

✓ pentru idei pe care le știi deja;

+ pentru idei noi;

? idei care necesită lămuriri suplimentare.

Pentru a conduce o bicicletă pe drumurile publice, conducătorul acesteia trebuie să aibă vârsta de cel puțin 14ani.

În circulația pe drumurile publice bicicleta trebuie să fie:

- a) *prevăzută cu dispozitiv de frânare eficace;*
- b) *prevăzută cu un sistem adecvat, funcțional, de direcție;*
- c) *dotată cu sistem de avertizare sonoră;*
- d) *echipată, pe timp de noapte sau când vizibilitatea este redusă, în față, cu lumina de culoare albă sau galbenă, iar în spate, cu lumină de culoare roșie și cu cel puțin un dispozitiv fluorescent-reflectorizant, vizibil, de aceeași culoare;*
- e) *echipată cu elemente sau dispozitive fluorescent-reflectorizante, amplasate pe roți, care, în mișcare, formează un cerc continuu.*

(1) Bicicletele, atunci când circulă pe drumul public, trebuie conduse numai pe un singur rând.

(3) Dacă pe direcția de deplasare există o pistă pentru biciclete, semnalizată ca atare, conducătorii vehiculelor prevăzute la alin. (1) sunt obligați să circule numai pe această pistă. Se interzice circulația altor participanți la trafic pe pistă pentru biciclete.

(4) Se recomandă ca, în circulația pe drumurile publice, biciclistul să poarte cască de protecție omologată.

Se interzice conducătorilor de biciclete:

- a) *să circule pe sectoarele de drum semnalizate cu indicatorul având semnificația „Accesul interzis bicicletelor”;*
- b) *să învețe să conducă biciclete pe drumurile intens circulate;*
- c) *să circule pe trotuare, cu excepția cazului când pe acestea sunt amenajate piste speciale destinate lor;*
- d) *să circule fără a ține cel puțin o mână pe ghidon și ambele picioare pe pedale;*
- e) *să circule în paralel, cu excepția situațiilor când participă la competiții sportive organizate;*
- f) *să circule în timp ce se află sub influența alcoolului, a produselor ori substanțelor stupefiante sau a medicamentelor cu efecte similare acestora;*

- g) să se țină de un vehicul aflat în mers ori să fie remorcat de un alt vehicul sau împins ori tras de o persoană aflată într-un vehicul;
 - h) să transporte o altă persoană, cu excepția copiilor mai mici de 7 ani și a situației când vehiculul este construit și/sau echipat special pentru transportul altor persoane;
 - i) să circule pe partea carosabilă în aceeași direcție de mers, dacă există acostament practicabil;
 - j) să transporte sau să tragă orice fel de obiecte care, prin volumul ori greutatea lor, stânenesc sau periclitează conducerea vehiculului ori circulația celorlalți participanți la trafic;
 - k) să circule pe aleile din parcuri sau din grădini publice, cu excepția cazurilor când nu stânenesc circulația pietonilor;
 - l) să circule atunci când partea carosabilă este acoperită cu polei, gheață sau zăpadă;
 - m) să circule cu defecțiuni tehnice la sistemele de frânare sau cu un vehicul care nu este prevăzut cu avertizor sonor;
 - n) să traverseze drumurile publice, pe trecerile destinate pietonilor, în timp ce se deplasează pe bicicletă;
 - o) să circule pe alte benzi decât cea de lângă bordură sau acostament, cu excepția cazurilor în care, înainte de intersecție, trebuie să se încadreze regulamentar în funcție de direcția de deplasare;
 - p) să circule în interiorul localităților în care nu funcționează iluminatul public, precum și în afara localităților fără a purta îmbrăcăminte cu elemente fluorescent-reflectorizante, de la lăsarea serii până în zorii zilei sau atunci când vizibilitatea este redusă;
 - q) să conducă vehiculul fără a menține contactul roților cu solul.
- (2) Pe timpul circulației pe drumurile publice, conducătorii de biciclete sunt obligați să aibă asupra lor actul de identitate.

Intenția de a vira trebuie semnalată cu mâna:

- Brațul stâng întins orizontal atunci când intenționează să schimbe direcția de mers spre stânga sau să depășească.
- Brațul drept întins orizontal atunci când intenționează să schimbe direcția de mers spre dreapta.
- Brațul drept întins orizontal balansat în plan vertical atunci când intenționează să oprească.
- Înainte de efectuarea virajului, trebuie să se asigure, din față și din spate, că nu se apropie niciun autovehicul!
- Bicicliștilor le este interzis să circule în paralel, cu excepția situațiilor când participă la competiții sportive organizate.
- Nu are voie să se prindă cu mâna de niciun vehicul!
- Pentru a traversa strada pe trecerea de pietoni, biciclistul este obligat să coboare și să meargă pe lângă bicicletă.

- Pentru mersul pe bicicletă este destinată, în special, pista pentru biciclete sau marginea drumului, însă și benzi special delimitate pe carosabil. În cazul lipsei acestora, se poate merge pe carosabil. Un copil se poate deplasa cu bicicleta pe trotuar împreună cu un însoțitor, însă trebuie reținut că pietonii au prioritate!
- În timpul condițiilor atmosferice nefavorabile, care pun în pericol siguranța (ploaie torențială, zăpadă, gheață, ceață, vânt foarte puternic), este permis mersul bicicliștilor pe trotuar.
- Legislația permite bicicliștilor mersul în paralel doar dacă nu îngreunează deplasarea vehiculelor.
- Atunci când mersul pe bicicletă se face pe un drum îngust și circulat, trebuie să se meargă neapărat în șir.

Anexa 3. Activitatea: Sunt biciclist informat și responsabil

INDICATOARE RUTIERE PENTRU BICICLIȘTI

*Pistă pentru
biciclete și
ciclomotoare*

*Bicicliști
(indicator pentru șoferi)*

*Accesul interzis
bicicletelor*

Oprire

*Pistă bicicliști
delimitată de cea
pentru pietoni*

*Accesul interzis
bicicletelor*

Cedează trecerea

*Pistă comună
pentru pietoni și
bicicliști*

Sens unic

*Marcaje pentru traversare pentru
bicicliști*

Anexa 4. Activitatea. Știu să am grijă de mine

CUM AVEM GRIJĂ DE SIGURANȚA NOASTRĂ²

Folosiți echipamentul de protecție (deși la început casca de protecție poate părea incomodă sau inestetică, nu trebuie uitat că aceasta vă poate salva viața în caz de accident, protejându-vă craniul la impactul cu solul sau corpuri dure).

Verificați starea tehnică a bicicletei/trotinetei/hoverboard-ului (întotdeauna, înainte de plecare faceți o scurtă verificare privind roțile, funcționarea frânelor, a avertizorului sonor și a sistemului de iluminare).

Folosiți bicicleta, trotineta sau hoverboardul numai în locuri special amenajate (piste de biciclete din parcuri, locuri de joacă). Copiilor sub 14 ani nu li se permite să circule cu bicicleta pe drumurile publice, pe spațiul carosabil.

Fiți vizibili (Purtați haine de culori aprinse, care vă pun în evidență. Amintiți-vă, doar pentru că puteți vedea un autovehicul, nu înseamnă că, în mod automat, și șoferul vă poate vedea la rândul său).

Asigurați-vă înainte de a porni (la plecarea de pe loc, sau la efectuarea virajelor, întotdeauna verificați dacă nu puneți în pericol pe cineva).

Fiți previzibil (mergeți în linie dreaptă și semnalizați din timp orice schimbare a direcției de mers).

Păstrați permanent controlul bicicletei sau trotinetei (țineți întotdeauna cel puțin o mână pe ghidon și nu transportați alți copii pe portbagajul sau cadrul bicicletei).

Respectați regulile de circulație (bicicliștii au aceleași drepturi și aceleași responsabilități de a urma normele rutiere, ca și automobiliștii - respectați legea).

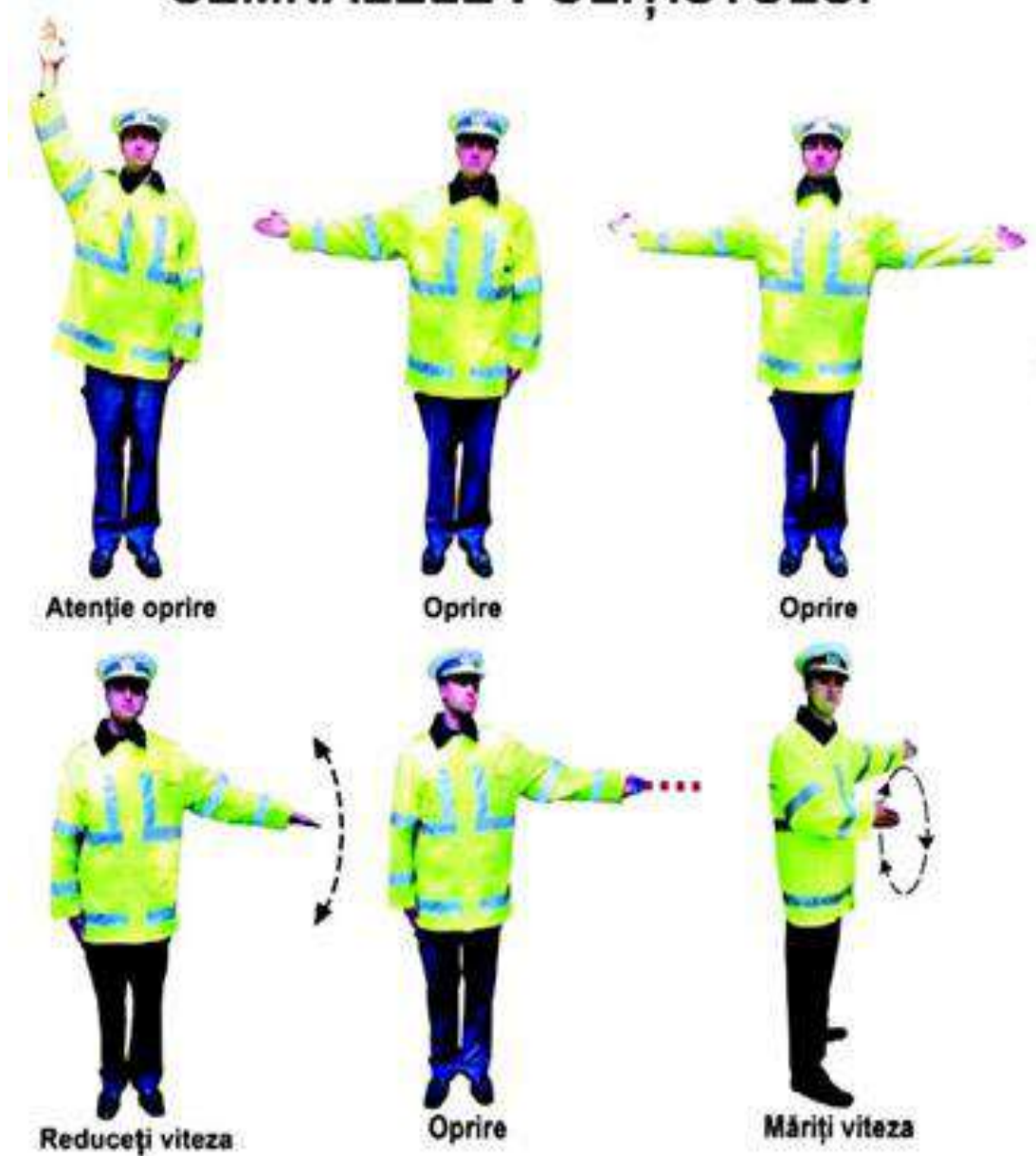
Dați dovadă de politețe!

² Prelucrat după „Viața în trafic - Între risc și siguranță/Road Traffic Safety against Ris”, 2010.

Anexa 5. Activitatea: Agentul de circulație, prietenul participanților la trafic

SEMNALELE POLIȚISTULUI

MINISTERUL EDUCAȚIEI
MINISTERUL AFACERILOR INTERNE